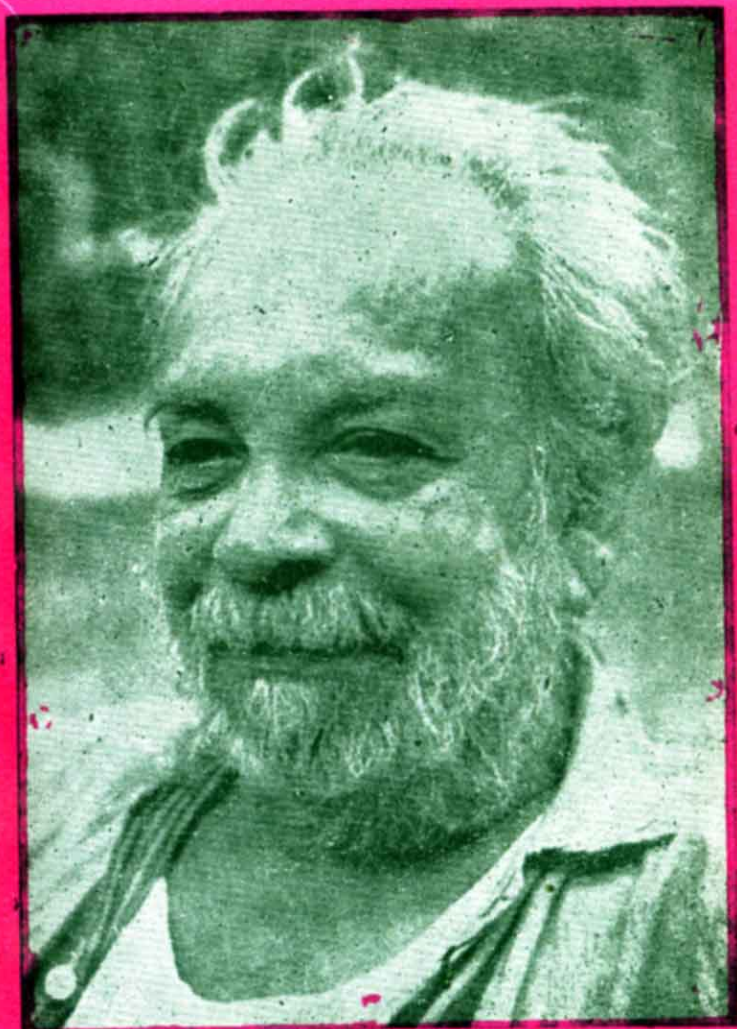

అరుణ

కా ౨౦

అరుణా పబ్లిషింగ్ హౌస్ తరపున-

1 వ ముద్రణ : 1989 జూలై

2 వ ముద్రణ : 1993 మార్చి

3 వ ముద్రణ : 1995 ఫిబ్రవరి

సర్వహక్కులు
సౌరీశ్ ప్రమోదవి

రచనా కాలం : 1935

ధర : 20-00

ముద్రణ :

శ్రీ అరుణోదయ ప్రింటింగ్ ప్రిస్

సీతారామపురం, విజయవాడ-2. ఫోన్ : 431422

అ రుణ

గాలి అడడు: కుర్చీ ఏ వేపు జరుపుకున్నా వూపిరాట్టం లేదు. చొక్కాలోంచి కుర్చీ కాన్వాస్ తడిసింది. గోడలు చెమరుస్తున్నట్టు తోస్తున్నాయి. చదువుకుందామంటే దీపం చుట్టూ పురుగులు, అదీగాక సినిమా చూసిం తరవాత, కళ్ళు నెప్పలు, ఇంక అనుభవాలు తగ్గించుకోమని మధ్య వయసు యిస్తున్న సిగ్గులా?

పుస్తకం తీశాను గాని, సినిమాలో, పైగర్ “దుఖతే” అని పాడుతో మధ్యలో నవ్విన నవ్వులోని విషాదం (bitterness) మనసుని బాధిస్తోంది. “ఏక స్వప్న కా దుఖతే!”

“మిస్టర్ సయ్యద్ లుక్ట్ ఎబ్రప్ట్లీ వైల్డ్ (Mr. Syed looked-abruptly wild) అని నేను చదువుతున్న పుస్తకంలోని వాక్యం నా నెనకనించి ఎవరో చదవారు. గుండె ఆగింది. ఆ కంఠం యెవరిది? రెండేళ్ళ మరుపుల కింది నించి ఎన్నో ప్రాణాల్ని పీల్చిన సంఘటనలు జ్ఞాపకం వచ్చాయి. తల యెత్తబోయినాను, వెనక్కి సంతోషంతో. నా చంపల్ని రెండు పెద్ద చేతులు పట్టుకుని తిరగని లేదు. గాజులు, అరవై క రకాల గాజులు, బీడుగాటి వేళ్ళు. నా మొహాన విశ్వనాథ అయిల్ పరిమళాలు చిమ్ముతో మెలికలు జారిన కణతల మీదీ జాట్లు — గంటల గంటల మోస్తరు నవ్వు—సహారాలో వొంటెలమెళ్ళో గార్డెన్ ఆఫ్ అల్లా (Garden of Allah) సినిమాలో విన్న గంటల చప్పుడు జ్ఞాపకం

తెచ్చే నవ్వు—ఒక్కసారి విన్న కరవాత యింక జీవితంలో కాంతి సంపూర్ణంగా నశించిందని స్పష్టంగా తెలియజేసే నవ్వు—ఇంతెవరు?

“అరుణ.”

పేరు చెప్పినా వొదలలేదు. మెల్లిగా నవ్వుతోంది. రక్తం అగింది. “అరుణేనా, లేక—” తలుపు గడియ వేసి రాత్రికి యిల్లు భద్రం చేసుకుని ఒచ్చాను. ఎట్లా ఒస్తుంది. లోపలికి, పైకి! చచ్చిపోయి....అవును అరుణ అట్లానే యే రైలులోనో యే ఆలింగనంలోనో నాటకాలలోనో చచ్చిపోతుందని నా నమ్మకం. చచ్చిపోయే చివరి నిమిషాన నా దగ్గరికి కాక ఇంతెక్కడికి వెళుతుంది—కదనబీ శలవకోసం? ఇంక కనపడనని తెలపడం కోసం?

అలిన్యం భరించలేను. భయ మెక్కువవుతోంది. నా జాబ్బుని ఆమె వేళ్ళ నందుల్నించి ఒదిలించుకుంటో, గట్టిగా వెనక్కి తిరిగాను, అరుణే! నవ్వుతోంది. గంటలు-గంటలు—గోడల మధ్య యిటూ అటూ మోగు తున్నాయి. కాని, పెదమల మీద కాని, కళ్ళలోగాని ఒక్కరవ్వ నవ్వు లేదు. ఆ శక్తి ఒక్క అరుణకే వుంది. అట్లా నవ్వే శక్తి.

పూదా శిల్పం చీరె, సిసిమాస్టార్ జాకెట్, శాంబూలం.

“నువ్వేనా? మాట్లాడు.”

నేను లేచి దగ్గరికి నడిచినకొద్దీ దూరమయింది. మెల్లిగా గోడ దగ్గరిగా నీడను కలుసుకుంది. నా కళ్ళు తిరిగాయి. పడబోయినాను.

“ఏమిటిది?”

గట్టిగా నన్ను పట్టుకుంది.

మెడ, బుజాలు, చంపలు తాకుతున్నాను సంతోషంతో.

“ఎట్లా ఒచ్చావు? ఎంత భయపెట్టావు!”

“ఏం? రైళ్ళులేవా? మోటార్లులేవా?”

“అదీ కాదు. తలుపు గడియ వేశాను.”

లోపలి నవ్వు పెదమలమీదికి పాకింది అప్పుడు. శాంబూలంతో యెర్రనైన పెదమల లోపలి యెరుపు మీదికి. కాని కళ్ళు అగాధంగా లోపలికి తిరిగి—అరుణ కళ్ళు ఎవరి వంకా చూడవు సాధారణంగా, చూసిందా ఇంక ఆ కళ్ళ లోతేమిటో తెలుసుకున్నదాకా వదలకూడదని—ఇంక విముక్తిలేదు యువకులకి, జల గుండాను పడ్డట్టే—కొండశిలవ నోట్లో చిక్కినట్టే! వెర్రివాళ్ళు ఆ చూపుల అంతం కనిపెట్టగలమనే ప్రతి వారికీ ఆశ! రాషకన్యవేసే ప్రశ్నకి జవాబు చెప్పగలమనే శిరస్సులు వప్ప చెప్పే, మూర్ఖులు జ్ఞాపకం ఒస్తారు. ఇక్కడ మెడలు కాదు. హృదయాలు అంతే. కాని తలలు తెగడమే తక్కువ బాధ!

“తలుపు గడియ వేశావా? పిచ్చిముండా, యెట్లా చితుకుతావు ఇంత మతిమరుపుతో!”

“వేశాను.”

“వేస్తే నే నెట్లాఒస్తాను?” అరిచింది స్కూలు పిల్లవరే. వరండా దగ్గరికి పోయి బండి వాణ్ని సామాను పైకి తెమ్మని కేక వేసింది.

“భోజనం ఆయినట్టుందే!” అన్నాను.

“అయిందే.”

ఇన్నేళ్ళ స్నేహంలోను, నా పేర్లు అనేక సార్లు మార్చింది. పైగా యిప్పుడు అడదాన్ని లాగు సంబోధించడం ప్రారంభించింది. పుత్ర చెల చిత్తమేనా, లేక ఏమైనా అగాధమైన కారణం వుందా? ఆమెకి తెలీదు బహుశా.

“అయిందే....కాని, పిచ్చీ! యెట్లా చితుకుతావు యిట్లా ఒంటరిగా. నిన్ను చూసినప్పుడు పాపం, నీ బట్టలు వుతికి పెడుతో, నీకు కబుర్లు చెప్పతో వుండిపోవాలనిపిస్తుంది. కాని—” ఊరుకుంది.

“కాని—”

“ఉండనీదుగా పాడు లోకం?”

“ఇంకా లోకాన్ని చూసి—”

“భయం కాదులే, పిచ్చిముండా!”

అలోచించాను. లోకమంటే ఆకర్ష కులై న యువకులన్నమాట అని నిశ్చయించుకున్నాను.

“ఈసారి సీతో వుంటానమ్మా? పాపం! ఎన్నో రోజులు!!”

“ఎన్ని!”

“రెండేళ్ళు.”

“రెండేళ్ళే!”

నాకూ తెలుసు అమెకీ తెలుసు, రెండేళ్ళంటే రెండు గంటలో, రెండు రోజులో! నాకు తెలుసుననీ అమెకీ తెలుసు, కాని రెండేళ్ళ వుండాలనే కోర్కె అబద్ధంకాదు అమెలో! వుండననే సందేహమూ ఉండక పోలేదు.

“ఈసారి చూడు వుండనేమో?”

అని నా చంపకీ తన చంప అనించి “ఊ” అంది కంఠంలోంచి పెదవులు తెరవకుండా, గ్రేటా గార్బోమల్లె. చప్పున నన్ను వొదిలి నుంచుని.

“కలం, కాయితం కావాలియి.”

నన్నట్లా వొదలడం, అంత చప్పున నాకు ఇష్టంలేదు. కాని అరుణని బతిమాలడం. ఆకాశంలో యెగిరే చిలకని పిలిస్తే యెంత లాభం, అంతే. అమె స్వేచ్ఛగా వదాలు కురిపించాలి. ప్రార్థనలా, కన్నీళ్ళూ పని చెయ్యవు. కాని తనని యిష్టమైనప్పుడు ప్రార్థనలకీ, కన్నీళ్ళకీ లొంగి పోయినాననే ఇల్ల్యూజన్ (illusion) కల్పిస్తుంది. నేను పకవక నవ్వాను.

“ఏమిటి?” అంది కంటిమీది కనుదొమ్మని పక్కకి లాగి.

“ఉండడానికి ప్రయత్నాలా?”

మాట్లాడకండా బుజాలు పట్టుకుని వూయించింది.

ఇష్టంలేని ప్రసంగాల్ని తప్పించే అమె పద్ధతుల్లో అది వొకటి. మాసిన గుడ్డల బుట్టలోనూ, గ్రామఫోను పెట్టెలోనూ, వెతికాము. కలం కాయితాలకోసం “నేనే వుంటేనా” యిట్లా చీదరగా వుంచుతానా యిల్లు? అంతా నా అజ్ఞలో-నిజం చెప్పు భోజనం చేశావా యీ రాత్రి—”

“అ”

“ఏం వేసుకుని?”

నా మెడని వొంచి చూస్తోంది కళ్ళలోకి.

“నిజం చెప్పు. అబద్ధాలు చెప్పావా....”

పళ్ళు చూపించింది. చామూలు, ఆ బెదిరింపు మాకు, ఆ దాదా మీది అమవాన్య రాత్రి నించి.

“ఊ, నిజం చెప్పు మరి” ఎప్పుడూ అంతే, అబద్ధాలన్నీ తన ‘మోనావలీ’ లాగు మాట్లాడుతుంది అరుణ.

“లేదు. కాని కాఫీ—”

“పో దుర్గాధుడా!” అని నన్ను తోసేసి కుర్చీలో కూచుని రాసు కుందోంది. అరనిమిషంలో నన్ను మరిచిపోయి, అదే అరుణలో మనసుకి పెత్తరించేదీ, మనసుల మీద తీవ్రమైన మాయకప్పేదీ, ఆ గొప్ప ఘోర గుణమే. దేని మీద మనసు నిలిపితే అదే లోకం, తక్కిన లోకం భావురుమని వీధుస్తుంది.

నాతోనూ అంతే.

ఇదుగో వస్తానని-వొదలలేక వొదలలేక బిండి యెక్కుతుంది. మళ్ళీ యే రెండేళ్ళకో దర్శనం-ఏ అరు నెలలకో ఉత్తరం.

వెనకాలే వెళ్ళి నుంచున్నాను చదవా లనుకోకపోయినా, అమె ఉత్తరంలో రాసిన యీ వాక్యం నా కళ్ళపద్దది.

“దిగులుపడకమ్మా! నిన్ను! కలుసుకోదానికి పీలులేకపోయింది. నాకు తెలుసు నీ బాధ! ఒస్తాను! తప్పకుండా ఒస్తాను, నీకు తృప్తి నిస్తాను.”

ఇందాక నా చంపని జారిన జాట్లు ఇప్పుడు ముందున్న కాయితం మీద పడుతోంది. ఆ వుత్తరం మర్నాడు చదువుకునే నిర్వాగ్యుడికి ఆ విశ్వ నాథ్ ఆయిర్ పరిమళం గుండెల్ని పీకుతుంది.

కలం ఆ వేళ్ళ మధ్య ఉండడమే అనందంలాగు గుంతులేస్తోంది. ఎవరికో? ఎందుకో? అడిగితే చెబుతుందేమో! కాని అడగననేగా, నా మీద అంత యిష్టం. అంత విశ్వాసం!

ఎక్కణ్ణించి ఒచ్చిందో! ఎంత దూరంనించో, పాదాలమీదనన్నా దుమ్ములేదు. పాదాల మీద జీరాడే పట్టంచునించి, తలపైన నిగనిగలాడే జాట్లు పాపిడి వరకు చూస్తూ నుంచున్నాను. అప్పుడే గదిలో అలంకరించు కుని బైటికి ఒచ్చిన దానిమల్లే వుంది.

జీవితమంతా, ముళ్ళలోంచి, దుమ్ములోంచి, ద్వేషాలలోంచి, నిందల్లోంచి, అపనిందల్లోంచి అంత నిర్మలంగా నడిచి శుభ్రంగా, పవిత్రంగా ఉండగలిగే వారు అరుదు. తామరాకుమీద నీటిబొట్టు, ఆకునుంచి కిందికి జారే వెన్నెలరేఖ! నడిచిన చోటనల్లా హృదయాలమీద అడుగులు పెడుతో పెడుతుందంటే ఒక వింత!

శ్రీవ్రమైన వాంఛ నా కళ్ళకి పొరలు కప్పక పోవడంచేత, ఆమె అందాన్ని చాలా స్పష్టంగా చూడ గలుగుతున్నాను. ఈ మాయా ప్రపంచంలో ఇంకా చిక్కని మాయ ఈ ప్రేమ మాయ-శ్రీ వాంఛ! ఆ మోహమే ముక్కు పట్టుకుని-“తాను వలచింది రంభ” చేస్తుంది.

కాంతంగా, బొమ్మనివలె చూస్తున్నాను—రాని కొంక్షే వుంటే, ఆమె నాదేనని తెలిసికూడా, -మా మొదటి ప్లేహపు మొదటి రాత్రి జ్ఞాపకం

వొచ్చింది. అర్ధ రాత్రి, బృహస్పతి కాంతి కింద దాబామీద అలింగనం ఒత్తుకునే మా నగ్న వజ్రలక్ష్మీ—బృహస్పతి వెల వెల కాంతికి, మా కామోద్రేకానికి—యీ సృష్టి జీవనోద్యమానికి, మధ్య యేమీ అడ్డంలేని ఆ రాత్రి.

కాని కొంక్షే వుంటే—ఎంత బాధ! ఆ వుత్తరం రాయడం ఎప్పుడు ముగుస్తుందా అని విసుకు: నిలవలేక ఆమె వెనకకి వెళ్ళి ఆనుకోవడం, ఎక్కడినించి వొచ్చింది అని తెలిసే, ఎప్పుడు వెళ్ళిపోతుందో అని భయం! ఇవేం రేపు ఇప్పుడు—కాని ఆ మొదటిరాత్రి—ఆమె నా కళ్ళలోకికాక, బృహస్పతివేపు చూడడం, ఆమె కనుపాపల్లో ఆ నక్షత్ర కాంతి ప్రతి పలించడం భరించలేక పోయినాను—ఆ రెండో పక్కన పట్టు జంపభానా ఆమె వీపుని తాకడం సహించలేక. అన్ని వేపులా నేనే కావడానికి ప్రయత్నించాను. కాని ఆ మోహం లేకపోవడం బాధిస్తోంది నన్ను యీ రాత్రి. ఈమె ఈ రాత్రికి ముందు నేనెరక్కండా, కొత్తగా, యింత చనువుతో, యింత అందంతోనూ వొచ్చి వుంటే, కొత్తగా నేను చూస్తే—ఎంత రసం, కాంతి, ఉత్సాహం, కలిగేది జీవితంలో—యీ మడియలు యెంత గొప్పగా వెలిగేవి?” రూప్ నగరమే దిల్ ముసాఫిర్ సౌధా ప్రేమ కరిలే.”

వెళ్ళి గ్రామఫోన్ మీద కె. పి. డి. రికార్డు పెట్టాను.

అరుణ తలెత్తి నవ్వింది.

“దేని సహాయం తెచ్చుకున్నావా?” అని మళ్ళీ రాసుకుంటోంది.

పాట ఆఖరయింది. వైండ్ (Wind) చేస్తున్నాను.

“వాద్దు. ఇంకేమీ వాద్దు—” అని రాసుకుంటూనే—“అవును ప్రేమ సౌధా కరిలే” అంటోంది.

“ఎన్ని సౌధాలు?” అన్నాను.

(2)

పెడిమల మీది చిరునవ్వు నాకు జవాబు చెప్పింది.

“నువ్వు మాత్రం?” అంటూ లేచి వచ్చి నా మెడ చుట్టూ చేతులు వేసి తల భుజం మీద పెట్టి—

“కాని యీ పాదం—యే భూకంపం రానీ యిది కదలదు. తలుపులు గడియలు వేసుకోదు—”

“ఇది. ఇది పిచ్చిమండ—పుత్త ముసాపిర్ బంగళా—” అని గట్టిగా నవ్వింది. చెవుల్లో స్వర్గ ద్వారాల గంటలు మల్లుమన్నాయి.

“దిర్ ముసాపిర్—అంతే” అన్నాను.

“చూడు. ఈ పుత్తరం పోస్టల్ వదాలి.”

“ఇప్పుడా? అరమైలు—”

“నేనూ వస్తాను.”

రాదనీ తెలుసు, నేను వెళ్ళాలనీ తెలుసు.

“నువ్వెందుకులే!”

అనకముందే చెప్పలు తెచ్చి, కూచుని కాళ్ళకి పెట్టింది.

“బహుమానం?”

“ఏముంది? కొత్తది యేమియ్యను?”

జాలిగా నవ్వింది.

మెల్లిగా జాలిగా గంట మోగింది ఆకాశాన.

ఆ నవ్వుకోసం యేంచెయ్యకుండా వుండగలను—పూర్వపు మోహ మంతా చల్లబడి గడ్డకడితే మాత్రమే!

“నువ్వు వచ్చిందాకా యీ కళ్ళని తెరిచే వుండుకాను.”

“మళ్ళీ వచ్చేటప్పటికీ వాకిలి గుమ్మం వెనక నించి గట్టిగా అడుము కుంది.

“చాలదా?”

ఇదంతా కొత్తగా మొదటిసారి కాకూడదా? కాని యెన్నోసా రైతేనేం? ఆమె రొమ్ముకి వాత్తుకోడం! కృతజ్ఞత! ఎందరు తపస్సు చేస్తున్నారో ఆ అవ్వష్టం కోసం. నే నెరిగిన వాళ్ళని లెక్కపెట్టినా? మేము యెక్కుతున్న పెట్టుమెట్టుకి ఒక్కరు చొప్పున!

“నిద్ర వాస్తోంది. పక్కలు వేసుకుందాం.”

ఎన్ని బహువచనాలు! ఏమిటీ సూచన?

పాపం అలిసి పోయింది. పక్కవేసి పెట్టాలి. కాని నానించి నని కావలసిన నవ్వుదల్లా అలిసే వుంటుంది, అన్న దుర్మార్గమైన తలపు మనసులో నించి తోనేకాను.

“పుత్తరం యెవరికో చూశావా, పై పేరు?”

“ఊ—వాడెవరా అని కూడా అనుకున్నాను.”

“అకను, ఆ స్తూతెంటు, నేను సుమిత్రని చూద్దానికి కాలేజీకి వెళ్ళి నవ్వుడు, నాకు ఆమె గది చూసిందాడు. చాలా మీదవాడుగా కనబడ్డాడు. జ్వలించి. దబ్బు లేదట. దయగా మూట్లాడాను. నేను చేసిన తప్పు అదీ. అనాటి నించి పుత్తరాలు కురిపిస్తున్నాడు.”

“ఎందుకు?”

“ఏముంది? మొగాళ్ళకి మామూలేగా—” అని కంఠం మార్చి—

“పాపం—ఎట్లానూ బతకడు చాలా రోజులు, చదువు మానెయ్య మన్నాను. తల్లి వంటచేసి అంతవరకు చదువు చెప్పిస్తోందట కొడుకు పోషిస్తాడని గంపెడక!” కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకుంది.

“నిన్ను చూస్తే జీవితానికి కొత్త వెలుగు కనపడ్డది”— అని రాస్తాడు. కాని ఏం లాభం?”

అమె పక్క తీసుకొచ్చి విప్పాను. ఆ పచ్చని దుప్పటిమీద యెర్రని కొత్త పట్టుదీండు. ఆ పువ్వుల మధ్య వి. కె. అని రంగుల దారంతో కుట్టిన అక్షరాలు.

“ఎంత టావుందో!” అన్నాను.

“రేపు పొద్దున్నే వెళ్ళేప్పుడు నీకిచ్చి పోతాను.”

“రేపు పొద్దున్నా ! ఏదో రెండేళ్ళన్నావు ?”

“అవునులే-పూరికే అన్నాను.”

“ఏది పూరికే?”

“రావే వదుకుందాం, నిద్రవాస్తోంది.” అని పక్కమీద పడి నా మెడ మీద చెయ్యేసింది.

“నీకో? దిండు నాకిస్తే ?”

“ఇయ్యను నీకు, నూనె చేస్తావు. ఎందుకు అంత నూనె రాను కంటావు? అయినా నీ కిచ్చి ఏం లాభం! రేపు సాయంత్రానికి ఆ దొడ్లో టావి దగ్గర వుంటుంది. ఏ ముద్దవాడో తీసికుపోయి అమ్ముకుంటాడు.”

“ఇయ్యవా?”

“పాపం, ఇస్తాలేవే!” అంటూ నవ్వుతోంది - కలకల మన్నాయి గుళ్ళో గంటలు.

“ఎందుకు ?”

“ఈ దిండు! నేను షాపులోంచి వాచ్చేస్తో పుంచే, ఆ పూళ్ళో ఒకడు గుమ్మంలో అడ్డంగా నుంచున్నాడు. లావాటివాడు, బ్రిష్టులాగు మీసాలూ వాడూ-గంటనించి నా బండి వెనక పైకిలు తొక్కుకుంటూ వస్తున్నాడు. నన్ను చూసి చిరునవ్వు వచ్చితే, నేనూ నవ్వాను. అంతే, వెంటనడతాడు. ఈ మొగాళ్ళు కుక్కలు....”

“....ఒక్క మొహం వెయ్యను. నువ్వుకాదులే పిచ్చిముండా....”

“ఏమిటి-కుక్కా, మొగవాడా? ఏది కాను నేను?”

“కుక్కే లేవే.”

“నరేలే....వాడు....” అన్నాను. ఆ ‘వాడు’ అనే వాడి మీద మండి పోతోంది గుండె.

“వాణ్ణి ఒక్క రెంపకాయ కొట్టాలనిపించింది.”

“కొట్టావా లేదా?”

“విను ముందు. తరువాత నీ కోపం. షాపు గుమ్మానికి అడ్డంగా నుంచుని ‘మరి ఆ వానిటీకేస్ (Vanity case) కొనలేదేం?’ అన్నాడు.

“నన్నెందు రూపాయలు చెపుతున్నాడు” అన్నాను, షాపువాడిపై అదికారేమో ననుకుని.

“రండి” అన్నాడు. షాపులోకి వెళ్ళా.

“ఈమె కేమి కావాలో ఇయ్యండి” అన్నాడు.

“ఆ Vanity case, ఈ దిండా, హోల్డర్ (Hold-all) ఒకటి, ఆ పెద్ద పర్సా, మొహమలు జోడు, అన్నీ తీసుకున్నాను. వాచ్చేస్తో పుంచే, నా వెంట తనూ నడుస్తున్నాడు.”

ఒకటే నవ్వుతోంది. గలగలా మోగాయి గుర్రం మెళ్ళో మువ్వలు.

గుమ్మం దగ్గర షాపువాడు ‘బిల్ సార్’ అన్నాడు.

“‘ఓ, ఓ, ఓ, ఇదుగో’ అంటూ పర్సా తెరుస్తున్నాడు. నేను జట్కా ఎక్కి పక్కనండులోకి తోలించి తొరగా రైలు దగ్గరికి ఒస్తున్నాను. కాని వెధవ నైకిలు కనపడుతోంది సందు చివర. ఇంతలో చంద్రకేళికరం కనపడి నమస్కారం చేశాడు, మోటారు స్టీరింగు చక్రం ఒదిలి గట్లలోకి జారడానికి సిద్ధమయింది కారు, బండిలోంచి మోటారులోకి దూకి సామాను లాక్కుని ‘తొరగా వాయు వేగంతో పోవాలి’ అని చెప్పే

లోపల ఆ లావువాడు ఒచ్చి మోటారు కిటికీలోంచి వెకిలిగా నవ్వుతో చూస్తున్నాడు. మోటారులో రైలు స్టేషన్ కి ఒచ్చేశాను."

"వాడు?"

"ఏమో? ఏమైనాదో? మొగాళ్ళు-ఈ మొగాళ్ళే-వండులు, నువ్వు కావులే."

"ఆ వస్తువులన్నీ యేవీ?"

"ఆ చెప్పలా, శకుంతల అడిగితే యిచ్చేశాను. Hold-all చంద్ర శేఖరం కాదులో మరచిపోయాను. Vanity case బద్దలై పోయింది, ఈ దీందే మిగిలింది."

"వాడు-ఆ లావాటివాడు పాపం!"

ఎంతైనా మొగవాళ్ళే, మొగగుంపు మీద అభిమానం పోదు.

"కావలసిందే ఆడవాళ్ళని బాధించకుండా కాస్త, ఇంక మాట్లాడించకు, నిద్ర ఒస్తోంది. ఆ చదువు చాలు-రైటు తీసేద్దా."

వాన కురిసి అలిసిన మేఘాల్లోంచి జాలిగా చూస్తోంది చందమామ మా వంక, మా పక్క దగ్గరగా! నా వేపు నీపు తిప్పి కన్న మూసుకుని పడుకుంది. ఆమె మెడ మీదికి జారుతున్న ముడి, చీర కుచ్చెళ్ళలోంచి కనపడే పాదాల వేళ్ళూ, శరత్కాలపు వెన్నెలా, నా ఒంటరి తనమూ, అన్నీ నా రక్తంలో పని చేస్తున్నాయి. ఆరుణ కొక యింకెవరన్నా కాకూడదా?

పదిహేనేళ్ళ కిందట నన్ను ప్రేమించింది. ఆ పది రోజులూ-కాదు ఆ మూడు రోజులే. కాని అప్పుడై నా ప్రేమించిందా? ఏమో మరి ప్రేమే అయితే పదిరోజుల్లో-నన్ను, చేతులు బాచి యేడుస్తోన్న నన్ను-పిల్లని మరీపించి చెరువుకి వెళ్ళే తల్లిలాగు నవ్విస్తో వెళ్ళిపోతుందా? కాని పది రోజుల ప్రేమ అనేది వుండకూడదా? ఆజన్మాంతమూ అనే పురాణ

పవిత్రపదం పని చెయ్యడం మానదు కదా మనసుల్లో! నాకు కావలసినా అక్కర్లేకపోయినా నా కోసం కాదుకుని పదివుంటే అది ప్రేమా? లేక పోతే....ప్రేమించిందా? పూరితే ఆడుకుందా తన ఆవసరానికి...? ప్రేమ అంటే యేమిటి? ఏ ఆవసరమైతేనేం, శారీరకం, మానసికం, హృదయికం ఏమిటా భేదం? ఏ ఆవసరమైతేనేం? ఇంకొకరిని కోరడమేగా ప్రేమ! ఉపయోగించుకోవడమేగా ప్రేమ!....మనసు కల్పించుకున్నా—

"ప్రేమ సౌధా కరిలే."

ఏది ప్రేమ? ఎవరిది ప్రేమ? ఒక్కరాత్రి తృప్తిపడ్డ తరవాత, మళ్ళీ రక్త కణాలు పీర్చాన్ని సమూహించాకా, చచ్చిపోయేది ప్రేమా!! ఈ సమస్యతో కుసుకు పడుతోంది.

"పిచ్చీ! పిచ్చీ! నిద్రే?"

"హ"

"ఏమిటి ఆలోచిస్తున్నావు దగ్గరిగా వుండక? నీ పక్క యేదీ తెచ్చుకో."

"నా పక్కా?"

"ఆ-సికో పక్కకూడానా? ఇట్లా పడుకో."

"చెడు అలవాట్లు చెయ్యకు యీ దేహానికి"

"పోసిలే. కొంచెంసేపు యిట్లా కూచో.... నువ్వు....నువ్వు.... నా....ఏమిటోలే!" అని నా చేతిమీద వేళ్ళు వాయిస్తోంది, పక్కన కూచో పెట్టుకుని, ఆమె తల వెనక తలని ఆనించాను. ఆ పట్టు దీండు మీద విశ్వనాథ్ ఆయిల్ పరిమళాలు కదిలిస్తున్నాయి నా రక్తాన్ని, వెలవెలబోతో వాన కన్నీళ్ళతో చూస్తున్నాడు మా వంక కిటికీలోంచి చందమామ.

మెల్లిగా నవ్వుకుంటోంది, వెల్లకిలా పడుకుని ఆ తడి వెన్నెల్లో.

“ఏమిటి?”

“మనిద్దరం యిట్లా విడిగా వడుకున్నామంటే యీ అర్ధరాత్రి-యముడు నమ్ముతాడా? ఏం లేదని చిత్రగుప్తుడు సాక్ష్యం చెప్పినా సరే-లోకం మాట అటుంచి.”

“మన పాత చిట్టా తిరగేసి చూస్తే—”

యముడు ఆ చిత్రగుప్తుణ్ణి, పాపం, ఒక్క కనురు కనురుతాడు, వీరేశలింగంగారు బాపయ్యగార్ని కసిరినట్టు. “నీకు బుద్ధి లేదు. ఇల్లాంటి వాళ్ళు విడిగా వడుకుంటారా? నీకు ముసలి చత్వారమా, లేక, లండం తిన్నావా? అంటాడు.”

“కాని నీ మొహం చూస్తే వాడెన్ని గుండెలతో—”

“ఆ రాత్రి మనం పడవలో— ఇల్లాంటి గుడ్డి వెన్నెట్లో—”

“ఆ చెక్క మనిద్దరికీ సరిపోదు. నన్నం— ఒకరి పక్కన ఒకరికి చోటులేదు. అందుకని....”

“ఇద్దరమూ ఒకవేపు చేరగానే, ఆ పడవ ముసలమ్మలాగు వూగు తుంది, నలుగుతుంది.”

“బ్రెడ్డి కిందించి పోతూవుంటే పైన వాళ్ళు—”

“సిగ్గా భయమూ వుండేవి కావు.”

“ఈనాడు వున్నాయా?”

నా మొహం తన వేళ్ళతో మెల్లిగా తాకుతోంది.

అవును-మా మొదటి ఆకర్షణ.... అప్పుడు యెంత అందంగా కనిపించేది? ఆ బుజాలు చూసినా, రొమ్ము విశాలత్వం, ఆ కంఠం కింద మొదటి మెలిక చూసినా, రక్తం అణగక, చించుకుని, ఎదురు తిరిగి,

వూపిర్ని అపేది. ఈనాడు ఆ అందం యామయింది? అట్లానే వుంది. ఇంకా స్థిమిత పడ్డది, కాని నా కళ్ళకి మాత్రం.... యేం జరిగింది? ఈనాడూ ఆమె వెనక ఆ లావాటివాళ్ళు.... ఆమె నడిచిన చోట్లనల్లా.... కాని నా పక్కన దిండుమీద మెరుస్తోన్న జాట్టుని వూరికే చూసి, ఉపమా నాలు వెతుకుతానుగాని.... మునపటి మల్లే అట్లా వేళ్ళతో చిక్కు చేస్తో, మొహాని కద్దుకుంటో, గట్టిగా గుప్పెట్లలో నట్టి— మొహాన్ని దగ్గరికి లాక్కోనుగదా— ‘వెళ్ళిపోతా’ నంటే, మొహం జాట్టులో దాచుకుని యాడవనుకదా! ఎందుకు? ఆశ్చర్యం తరాలు లేక ఆమె చవక అయిందా? కాలేదు. ఎప్పుడో యిట్లా నుందర స్వప్నంవలె వారి యెగిరి పోతుంది. ఆమె శరవాత్ నేను ప్రేమించిన వాళ్ళు— ఈమె అందం ముందు దిగ తుడుపుకే— ఈనాడు లిల్లి యిట్లా పక్కన వుంటే— యిట్లా శాంతంగా పండుకుంటానా? కాని లిల్లి అందం, బిట్టలు తీనేస్తేగాని కనపడదు— ఆమెని వుద్రేకింప చేస్తేనేగాని బైటపడదు. ఈమె ముందు యెందుకు ఆ లిల్లి?

కాని—మనసు—ఇదంతా మనసు కల్పిస్తున్న ఇంద్రజాలం— కారణాలు ఎవరికి తెలుసు? దేవుడికా, నైకో ఎనాలిసిస్టులకా? ప్రేమ ఎట్లా వచ్చింది? ఎట్లా పోయింది? శరీర సౌందర్యమా? గుణాలా? ఏమీ ఆకర్షిస్తాయి! ఇక్కడ సౌందర్యమూ, గుణాలూ, అన్నీ అట్లానే వున్నాయి. ఆకర్షణ మాయమయింది. నాకేనా? నా పంటి దుర్మార్గులకేనా? తక్కిన నా పత్నీవ్రత సోదరులకి మనసు స్వాధీనంలో వుంటుందా? ఆ సందేహాలు చిన్నతనంలోనే పోయినాయి. ఈ సీతీవరులు ఎన్ని కడుర్లు, అబద్ధాలు చెప్పి నన్ను మోసగించలేరు. అవును— ఆకర్షణ వాళ్ళకి పోదు. అసలు వుండేగా పోవడానికి? లావాటి లండలు- లద్దె పురుగులు, బిక్కనక్కలు, రాకాసులు- నలుగుల దిబ్బలు.

అట్లాంటి భార్యలమీద ఏ ఆకర్షణలేక- పై రొమాన్సులకి జడిసి యార్జ్యతో కుళ్ళి, తమ మనసుల్ని, ప్రజల్ని, సమాధాన పెట్టుకోడానికి— “శరీర సౌందర్యం ఏముంది? నాలుగు రోజుల్లో నశిస్తుంది. గుణం ప్రధానం!!” అని విమర్శించుకుంటే తిరుగుతారు. గుణం? ఏమిటా గుణం? దెబ్బలకి జడిసి వొంట వొండే గుణం-గతిలేక. దిక్కులేక, ఇంటి దూలాన్ని పట్టుకుని వేళ్ళాడే నిర్జీవగుణం, నగలు, చీరలు, మోసేగాడిద గుణం. ఇవీ వీళ్లు మురిసి బోర్ల పడే గుణాలు! గుణాలు చూసి మోహించేటంత అసహజ జీవులు అసలు వున్నారా ఈ లోకంలో!

ఏమైపోయింది. మా ఇద్దరి చుట్టూ ఆ విపరీత ఆకర్షణ! ఆ రోజుల్లో, చిన్నతనంలో— నాలుగేళ్ళ క్రితంనించి, ఆ మొదటి ముద్దు వెన్నెల రాత్రినించి, ఆమె కోసం తపస్సు చేశాను. ఇతిమాలాను. కోపగించాను, అత్యహత్య చేసుకుంటానని డెడిరించాను. రాత్రులకు రాత్రులు ఆ నరాల బాధ పడలేక చంపుదామా, రేపే చేద్దామా అని ప్రయత్నించాను. ఆ స్కాఫింగ్ హార్ట్‌లెస్ స్మైల్ (Scoffing heartless smile) భరించలేక, గుడ్లు పీకేద్దామా, కట్ల కాల్చేద్దామా అనిపించేది. అపృష్టవంతుల దగ్గర నుంచని ప్రేమగా మాట్లాడుతోందని తోచి దై నవైట్‌తో ముక్కులుగా ఎగరకొట్టాలను కున్నాను మళ్ళీ ఆమె దయగల చిరునవ్వుని పొంది ఒకటే కలలు కన్నాను, మళ్ళీ నిరాశలు పడ్డాను. ఆమె చేతులు నన్ను కావలించుకోదం, ఆమె కళ్ళు నా కళ్ళలోకి ప్రేమతో చూడదం— తలుచుకు తలుచుకు కుమిలిపోయాను. ఆమెకి తెలుసు నా దాస్యం. పనులు చేయించుకుంది. ఇతరులకి చాకిరి చేయించింది. తిప్పింది వెలివెట్టి చేసి, వీధి వీధులు, తన కొంగుకి కట్టుకుని. ఒక్క చల్ల ని చూపు, ఒక్క ముద్దు పేరు, ఒక్క కృతజ్ఞతా పలుకు, ఒక్క కరస్పర్శనం— ఇంతే ఇహమానాలు నాకు దక్కినవి. అవి మరింత చీల్చాయి నన్ను. ఎంత

తోసేసుకున్నా ఆనాటి వెన్నెల రాత్రి ముద్దు మరుపుకు రాదు. ఏదో ముచ్చ చల్లి నట్లు— ఏదో రాక్షసి పూనినట్లు— కోపగించాను. మరిచిపోవాలని పూరిబైట, నిర్జన గృహంలో దాక్కున్నాను. ప్రయత్నించాను, చదివాను, తాగాను, ఉత్తరాలు రాసింది— విస్మయకండా పంపేశాను. కబుర్లు పంపింది— ఆ పేరు ఎత్త ఒడ్డున్నాను— ఆశలు చూపింది— హేళనగా నవ్వింది— నీ తెప్పేమిటంది? కాని ఒక్క సాయంక్రం వచ్చింది.

“రాహూ”

అప్పుడు నన్ను ఆ పేరుతో పిలిచేది.

“ఎందుకు వచ్చావు.”

“నిలువలేక.”

“అబద్ధం- వెళ్ళు- వెళ్ళిపో—” గట్టిగా అరుస్తున్నాను.

పెదిములతో నా నోటిని ఆపింది.

“నీ కోసం.”

“మరి యీ రాత్రి.... యీ రాత్రి....”

“ఎంత కఠినులబ్ధా మొగవాళ్లు.... చూద్దారే.”

“ఏలేదు-ప్రమాణం చెయ్యి.”

“ఈ కళ్ళ....”

ఎంత మృదు హృదయులు అడవాళ్ళు— ప్రేమించినప్పుడు! తరువాత మా తీవ్ర శరీరాకర్షణ, క్రూరమైన వాంఛలు, జీమించని, దయతలచని కామం, ఒక్క నిమిషం ఒకరిని ఒకరం విడవలేని అనురాగం....

“నా మీద ప్రేమేనా నీకు?” అని అడిగాను ఓనాటి రాత్రి నీళ్ళ మీద.

“ఇంకా నందేహమా? ఎంత కష్టమిచ్చా ఈ మొగాళ్ళని నమ్మించడం? ఇంకా ఏం చేస్తే నమ్ముతావు?”

అవును. ఇంకా ఏం చెయ్యాలి నన్ను నమ్మించడానికి? దేవత-రాక్షసి-కామరూపిణి-ఎవరు ఏ విధంగా మోహించగలరో, అంత తీవ్రంగా, అంత రమ్యంగా, సంపూర్ణంగా, అంత వివిధాలుగా మోహించింది. ఏ స్త్రీనించి, పురుషుడు అంతకన్న కోరగలడు? కాని, యీ పశువు, యీ పురుషుడు, దేవతని, కిన్నెరని, కోయిలని, తనకి వొండి, తన కాళ్లు కడిగి, తలంటి పోసి, తన మనసు మళ్ళితే మళ్ళీ తాను నవ్విందాకా, ఏడుస్తో కాచుకుని కూచోమంటాడు. దాన్నే పాతివ్రత్యమూ, ప్రేమా అంటాడు.

“మరి యిది వరకు-మొన్న రాత్రి వరకు-”

“ఎన్నడూ ప్రేమించానోయి నిన్ను, లేకపోతే నిన్ను ‘రాచూ’ అని ఎందుకు పిలుస్తాను?”

సందర్భమేమో నాకు తెలిలేదు కాని—

“మరి, మరి....మొందుకు చూపలేదు-?”

“వాడు, ఆ పశువు, ఆ విశ్వనాథం వాప్పుకోలేదు.”

విశ్వనాథం పశువా? పాపం వాడిలిపోయిన పువ్వు జ్ఞాపకం వచ్చేది నాకు అతన్ని చూసినప్పుడల్లా-ఆ చిరునవ్వు తప్ప.

“మరి ప్రేమిస్తే....”

“నీ కర్ణం కాదులే, పూరుకో.”

“మరి అతన్ని ప్రేమించావా, లేదా? ఆ విశ్వనాథాన్ని.”

“ఏం ప్రేమలే?”

“ప్రేమించకపోతే....”

“అబ్బా! ప్రేమ, ప్రేమ! ప్రేమించాలెద్దూ, పోసి ఎందుకీ గోల! నీ చేతుల్లో పడున్నాను యిప్పుడు, చాలదూ....ఈ దినాలు, ఈ నిమి

షాలు-పూర్వం నేనేమైతేనేం? ఇకముందు ఏం కాబోతేనేం? ఇది చాలదూ? ఏ, యీ మొగాళ్ళు!” చప్పున లేచింది నన్ను దులుపుకుని.

“ఏం చేశాను?”

“ఏం చేశాను అని అడుగుతున్నాడు. ఏం చేశావా? సుందరమైన కీర్తనలో....ఏం తాళం, రాగం? అని అడుగుతున్నావు? అనుభవించడం చేశాక! ‘ఇదివరకు ఏమైనావు! ఇక ఏమోతావు?’ ఎందుకవన్నీ! వెన్నెట్లో కూచుని ‘చంద్రుడు అస్తమిస్తాడే-నిన్న ఉదయించలేదే’ అని యేడ్చే నిర్మాగుణి నిన్ను చూశానుగాని! స్త్రీ వాళ్ళో ఎన్నాళ్ళు కూచుంటుంది? చంద్రుడెంత సేపు వెలుగుతాడు? వెలిగితే....నిద్రపోతావు. అట్లానే నిలిస్తే యీ సౌందర్యం భరించగలవా-నాయనా?”

ఎంత వేదాంతం బోధించింది ఆ కొంచెం మాటల్లో. జన్మమంతా కృతజ్ఞుణ్ణి! కాని నా అరుణ....అనాడు నా చేతుల్లో, అంత కోర్కెతో నా నోటి మీద....వాప్పుకోను. నాది, అరుణ నాది....అంది హృదయం. నాదు మా ఆకర్షణ అంతా దుమ్ము అయిన తరువాత కూడా ఆ ఒడుపు, ఆ ఒయ్యారం, ఆ కృతజ్ఞతా, ముద్దు పేర్లు. ఎక్కడో, యెవరి చేతుల్లోనో, యెవరి కళ్ళల్లోనో, యెవరికో అని తలుచుకుందో నా కళ్ళుర్రేని అందాన్ని కూడా యితరులకి దక్కడం సహించక బాప నడుతున్నాను.

ఈ రాత్రి మళ్ళీ అరుణవంక చూశాను. షోల్డర్ బ్లేడ్స్ (Shoulder blades) ఒంపు, జాట్టూ వీళ్ళూ కలుసుకునే చోటి నునుపు, ఆ చేతివేళ్ళు కిడినించి ఆ పిరుదులు తీసుకొనే కర్వులు నా నరాల్ని లాగు తున్నాయి: నా అర్ధిస్తు ణావాలు బాధిస్తున్నాయి. భిల్లి యీ చర్మపు మృదుత్వంతో సాపైన అందం కనపర్చగలదా? కాని లిల్లి నాది, నా స్వంతం. యీ అరుణ? ఆపురూపంగా దొడ్లో నిమ్మ చెట్టుమీద రెండు నిమిషాలు వారే అడివి పిట్ట! నిద్ర పడుకోంది గావును....

“పిచ్చి బాబులూ!”

.....

నా వేపు తిరిగి నా రొమ్ము మీద మొహం పెట్టి గోమొవేసి లేపుతోంది.

“ఊ” అంటో ఆమె మీద చెయ్యేసి పడుకున్నాను. నాకు మల్లేనే ఆమెకీ గతం కలలు వచ్చి దయ కలిగింది కావున!

“కళ్ళు తెరు, నా వంక చూడు,”

ఎందుకు వచ్చింది? నానించి ఏం కావాలి? మళ్ళీ జీవితం ఆమెని గాయం చేసిందా? లేక ప్రణయ మార్గంలో సోపానమా నేను ఆ రాత్రికి!

“ఒక సంగతి చెప్పడం మరిచి పోయినాను. సీతో.”

కళ్ళు తెరిచాను. లేచి కూచుని దిండు నానుకుని నా చెంపల్ని పట్టుకు వూయిస్తోంది. ప్రేమా, అదరణా అంత చక్కగా చూపుతుంది అరుణ. నాకు నిద్రపోవాలని వుంది. కాని జన్మలో ఎన్నిసార్లు యిట్లా, యింత నాజాకుగా, వేళ్ళని చెంపల మీద వెయ్యకలవారు ఎందున్నారు! ఈ అరుణనే ప్రేమించ గలిగితే! జీవితమే అంత-మనకి రాసి లేని అదృష్టం వాళ్ళో పడితేనేం గాక, అనుభవించగలమా!

“ఏమిటి?”

నా కళ్ళని పెడిమలతో తెరుస్తోంది. ఆమె వేళ్ళు పెన్నెముకకి చక్కిలిగింతలు పెడుతున్నాయి. ఇంత రసికురాలు గనకనే, ఆమెనించి చిరునవ్వు పొందిన పురుష నిర్వాగ్యు లందరూ ఊర్వశి దర్శనం పొంది పోగొట్టుకున్నట్టు, అన్ని సుఖాలూ వాడులుకుని, ఆమెకోసం వెతుక్కుంటో తిరుగుతారు. తక్కినవారు వాడిలలో దాచుకున్న పీనిగ భార్యలు పత్రిత్రలు కదా, అని సంతోషిస్తూ, అరుణవంటి స్త్రీలని తిట్టుకుంటో న్నుభవదళారు.

“చూడు, రాత్రి నాకోసం యెవరన్నా వస్తారేమో?”

“ఈ రాత్రి! ఎందుకు వస్తారు?”

“నీకు మతి మందగిస్తోంది. ఎందుకు రాకూడదూ? నీకోసం ఎవ రన్నా రాకూడదూ? మనుష్యుల్ని చూడడానికి రారూ యెవరూ?”

“అర్ధరాత్రి యీ కొత్తపూర్లో నీ కోసం—”

“ఏమో రాకూడదా? వాస్తే—తలుపు కొట్టినా, పిలిచినా, మాట్లాడకు.”

“ఏమీ?”

“నిద్ర అక్కర్లేదూ మనకి? ఎవరో వాకరు వచ్చి లేపుతో వుంటే నీకు తల నెప్పి రాదూ?”

“ఎట్లానూ లేపిం తరవాత—”

“మాట్లాడక నిద్రపో. నిద్ర లేకపోతే తలనెప్పి వస్తుంది. ఇట్లా పడుకో. అని నా ముఖాన్ని తనకి ఒత్తుకుని మాట్లాడనీకండా చేసింది. చందనపు వాసనల్లో మైమరిచాను. కాని మనసు పూర్తిగా నిద్రపోలేదు. ఇట్లానే ఆ రాత్రి హోటలు గదిలో—చంపక పూలతో అలంకరించాము. ఆ పచ్చని కొయ్యమంచమంతా. అర్ధరాత్రి మెళుకువ వచ్చి లేవబోతే, నన్నూ కదలనీక, మాట్లాడనీక అట్లానే ఆ మృదుప్రదేశాల మధ్య నా మొహాన్ని అదుముకుంది. కాని ఆనాడు కూడా మనసు నిద్రపోలేదు. ఎన్నాళ్ళు ఎన్నేళ్ళు తపించాను ఆ రాత్రి కోసం? అంద లేదని ఎన్ని కోపాలు! అందితే-ఎన్నికలలు! కాని ఆ రాత్రి అంత సుందరమైన అనుభవమూ—చివరికి యింతేనా? ఇంతేం చెయ్యనూ? తరువాత— ఈ అంద మంతా నా చేతుల్లోనే వుంది. కాని అప్పుడు నిరుపయోగం....ఇంతకన్న యే పునయోగమూ లేదా? చివరికి అంత రసికత్వమూ, నేర్పూ, శరీర సౌందర్యం, చిరునవ్వులూ, నేత్రాల్లోంచి అల్లరి చూపులూ అన్నీ చివరికి

యిట్లా యీ అలసటతో అంతమా? అన్నేళ్ళ కోరిన ఆమె చేతుల మధ్య నించి కొంచెం తప్పుకుని దూరంగా పడుకోవాలనిపించింది. ఆమెకి కష్టం కలుగుతుందా? ఈ సఫలమైన ఆనందం తన్న, ఆ తీరని వేదన యెక్కువ వాంఛనీయమేమో! ఏ సుఖకష్టాలనే అలలమీద యీ స్రవంచం పూగుతోందో, ఆ సుఖ దుఃఖ భేదం....నిజంగా ఆ భేదం వుందా? ఆనందం దొరకగానే, ఎన్నేళ్ళోపద్ద బాధంతా పడనట్టే తోస్తుంది. కాని ఆ ఆనందం యిట్లా వేళ్ళలోంచి జారి—యింకే ముంది బాధ కాక ఆనిపిస్తుంది. ఆ రాత్రి—ఆ అపూర్వపు రాత్రి—ఆమె తెల్లారి వెళ్ళిపోతుండే, తక్కిన రాత్రినంతా కూడా మాధుర్యంతో నింసగల శక్తి యీ నరాలకి లేకపోయిందే అని దుఃఖించడంతో గడిచింది.

“వెళ్ళవొద్దు. నువ్వు నానించి వెళ్ళవొద్దు” అని ఆ రాత్రి ఆమె బుజాన్ని గట్టిగా పట్టుకున్నాను. కాని వేళ్ళలో ఆ అగ్ని చల్లారిందని ఆమెకి మాత్రం తెలియలేదా? కొంచెం సేపటికింద, గడ్డంకింద, పిరుదల మీద, వాళ్ళంతా కాకిన చోటనల్లా యుల్లుమనిపించిన నా వేళ్ళ!

“వేళ్ళను—పడుకో.”

“నిజమా?”

“మరి బండిని రమ్మన్నావే! తెలిగ్రాం యిచ్చావే!”

“ఆ సమస్యలన్నీ నీ తెందుకు—పడుకో.”

“మరి ఎప్పుడూ-నా దగ్గరే—”

“ఎప్పుడూ ముసలివాళ్ళమై కళ్ళూ కాళ్ళూ లేనప్పుడు కూడా నీ దగ్గరే!”

ఈ కావమూ, ఏ కావమూ, కలలూ లేకండా తమ కామశీషాన్ని అమర్చుకునేందుకు పాథవం ఏవో వాకదాన్ని భార్యగా అట్టిపెట్టుకుని

కాంతంగా, నిద్రపోయే వాళ్ళే జ్ఞానులేమో! అనుకుంటో నిద్రపోయినాను యీ రాత్రి.

ఎవరో తలుపు కొడుతున్నారు నిజంగానే? “ఎవరది” అని అరిచాను.

అరుజ నా నోరు మూసింది.

“మాట్లాడకు—ఏం చెప్పాను?”

తలుపు కొడుతున్నారు.

అరుజ నా పక్కన బోర్లపడుకుని నవ్వుతోంది.

కింద వాడెవడో పిలుస్తున్నాడు.

జాట్టులోంచి పరిమళాలు, కంఠం లోంచి నవ్వులు, పొడుగాటి వేళ్ళు నిప్పు కణికలవలె నా నోటిమీద. ఆమె మెడ వెనక వెన్నెట్లో మెరిసే మంచి ముత్యాల్ని జాట్టులోంచి చిక్కుతీస్తో వారి కేకల్ని నిర్లక్ష్యం చెయ్యాలని ప్రయత్నిస్తున్నాను.

పొరుగువాళ్ళు లేచి ప్రశ్నిస్తున్నారు.

“వెళ్ళి చూస్తాను.”

“నీల్లేదు.”

లేవకుండా దగ్గరగా పట్టుకుంది. ఏం చెయ్యగలను? మొగవాణ్ణి! అబువాణ్ణి! ఆమె చేతిని, నా చంప కానిండుకుని వేళ్ళు లెక్కపెడుతున్నాను. ఒచ్చినవాడు మొండి శిఖండి “ఇదేం అన్యాయం తలుపు తెరవ”రని అందరినీ ప్రశ్నిలడుగుతున్నాడు. విక్రమించి మళ్ళీ నా పాత తలుపుమీద భీకర సమరం ప్రారంభించాడు.

“తలుపు బద్దలవుతుండేమో?”

(3)

“బద్దలు కానీ.”

“ఏం లాభం? ఎట్లానూ రోవలికి వస్తాడు—అప్పుడు?”

మాట్లాడకండా నా వేపు తిరిగి,

“ఆ రాత్రి—వాడ బంగళాలో, ఖూమి బద్దలైనా, దేవత రెగిరి ఒచ్చినా నన్ను విడవనన్నావు, జ్ఞాపకం వుందా?” అని నోటితో, కస్తూరి పరిమళాలు చల్లే నోటితో, ఆ చిన్న పళ్ళవరనతో నా నోరు మూసింది.

నేను అన్నీ మరిచి పూరుకున్నాను.

కాశ్మీరపు కుంకుమ తోటలమీద వాయుస్వర్గ ఆమె బాహువుల అలింగనం — మోహం వుండని నాకు, లేకపోనీ.

“నా మర్గాద! తెల్లారి పొరుగువారి ప్రశ్నలు” అని దూరంగా విస్పర్ (Whisper) చేస్తోంది మనసు. జాట్లు, చేతులు నున్నవి బరువు చంపమీద, హిమాలయ శిఖరాలు, గోదావరి సైకత స్థలాలు, నందన వన పుష్ప పరిమళాలు. బృందావనంలో వెన్నెల రాత్రులు — అన్నీ యెన్నో, కలల్లోనో, నిజంగానో....ఒళ్ళు తెలిదు.

తెల్లవారి దాసీది తలుపుకొడితే మెలుకువ ఒచ్చింది. మూసుకున్న కళ్ళతోనే, కిందికి వెళ్ళి గడియ తీసి, పైకి ఒచ్చి పడుకున్నాను. ఎర్రని ఉదయ కాంతితో తామరపువ్వు మధ్య పసిడిదొమ్మవలె చెక్కు చెదరక నిద్రలో, యేపావ మెరుగని చిన్న పిల్లవలె చిరునవ్వులు నవ్వే ఆరుణ నా పక్కన. కాని ఆరుణకన్న సన్నిహితంగా నిద్రాదేవి కావలెను కుంది.

ఎందుకు తెలివాను కళ్ళని? కాని కారణం కనపడదు. కారణం వుంది, కాని వుందని ఎట్లా తెలుస్తుంది? నల్ల నివాడు, జిల్లేడుపూల కళ్ళ వాడు, తెల్లని సూటువాడు, యింట్లో కూడా హాట్ పెట్టుకుని పెనక దాగిన

వాడు నుంచని చూస్తున్నాడు, కిటికీలోంచి మా యిద్దరివంకా — పులికి పడ్డాను.

“ఎవరు?”

మాట్లాడడు, గుడ్లరిమి చూస్తాడు.

కోపం వచ్చింది నాకు.

“ఏమిటి? ఎందుకు పైకి వచ్చావు?”

ఆరుణ మెల్లిగా కళ్ళు విప్పింది. ఆ పుదయాన అప్పుడే పక్కమీద నించి లక్ష్మి సముద్రం లోంచి లేచి వచ్చినట్లు, అంత శుభ్రంగా ఏమీ చెదరకుండా కనపడ్డది. కొందరు వరం పొంది పుడతారు— ఏ అవస్థ లోనైనా బట్టలు వుండీ, బట్టలు లేకా, నవ్వులో, యేడుపులో, మురికిలో, జోకులో, కోపంలో, మోహంలో యెప్పుడూ ఆకర్షకంగా ఉండేందుకు. అద్దం దగ్గరికి వెళ్ళి—తెలుసుననుకుంటూ—చూడకండానే వచ్చినవాడెవడో— అతను తనకి కనపడేట్టు అద్దం తిప్పి, కళ్ళుమూసి, నాలిక బైట పెట్టి వెక్కిరించింది. కల కంటున్నానా యింకా?

“కాఫీ అయిందా?” అని అడిగింది నన్ను.

రాత్రి తలుపు కొట్టినవాడు—నిద్రలేచి ఎర్రజిల్లేడు కళ్ళు — వాడే పిడు నాలుగు అడుగులు నడిచి తలుపు తోసుకుని రోవలికి వచ్చి ఆరుణ చెయ్యి పట్టుకుని లాక్కుని పోతున్నాడు. ఆరుణ మెడ తిప్పి నా వంక చూసి నవ్వింది.

“చూడు. అతను....వుండు, దీన్లు!”

దీన్లు! నీడి ముద్దు పేరా? సరిపోయింది.

“చీర సరిగా కట్టుకోనీ కొత్తవాళ్ళ మేడమిదికి వస్తే పిచ్చి తండ్రికి యిష్టం వుండదు. కింద కూచో, మోహం కడుక్కుని వస్తాను.”

అని కిందికి తీసుకుపోయింది, ఆ తెల్ల సూటుని. చక చకా నా గడి అంతా సర్దుకోంది. నేను వెనక వంపు దగ్గిర్నించి తిరిగి వచ్చేటిప్పటికి. టీ సగం తయారయింది అప్పుడే.

“వెళ్ళాడా?”

“కింద కూచున్నాడు. గుడ్ల గూబ, బీస్తు.”

“అదేమిటి?”

“అదేదోలే, మిక్సెడ్ క్రిచర్ (Mixed creature)”

“అది టీ తాగుతుందా, ఆ మిక్సెడ్ క్రిచర్? లేక ఏదన్నా కాఫీ, గంజీ మిక్చర్ తాగుతుందా?”

“మాగ్, సల్ఫ, అండ్ క్వినైన్ మిక్చర్ (Mag-Salph & Quinine mixture) తాగుతుంది.

ఆరుణ కొన్నాళ్ళు నర్సు పని చేసిందట.

కాశి రెండు కప్పుల ‘టీ’ కిందికి తీసుకుపోయింది.

నాదెవడో, ఏమిటో, ఆరుణని అడిగి లాభంలేదు. కానీ,

ఇంక కొంచెం వ్యవధి దొరికిందికదా అని నేను అన్నర్ పేపరు కట్టలుతీసి, మార్కులు చాలా పిసినారిగా పంపుతున్నాను: నా సొమ్ము తరుగుతున్నట్టు. అరగంటలో కింద గోల. కేకలు. పరిగెత్తాను. దూకాను. బీస్తు ఆరుస్తోంది. ఆరుణ అలమారు మీద చెయ్యేసి నుంచుని, తనను కాస్తట్టు చిరునవ్వుతో చూస్తోంది—నన్ను చూసి నాకంతా తెలిసినట్టే—

“చూడు తనతో నట-నేనిప్పుడుట—ప్రమాణం కావాలిట. ఇంక దూరం ఒచ్చి నాకేమీ ‘రెస్టు’ అక్కర్లేదా? అదీగాక....”

ఎంతకాలం గడిచినా, ఒకసారి గొప్పగా ప్రేమించిన స్త్రీ యింకోరి మోహదీనంలో చూడగానే తెలసే తలెత్తక మూనడు.

“అదీగాక ఆమీరుద్దీనుని కూడా రమ్మంటిని, ఆరుణ యామను తుంటారు. పాపం, నేను లేకపోతే?”

ఆమీరుద్దీనెవరు? వీడెవడు? వాళ్ళందరూ యిక్కడికి యెందుకు ఒస్తారు? రమ్మనడానికి, ఆమెకి యిట్లా అనడానికి వీడికి ఏం అధికారం వుంది? ఈ ప్రశ్నల నన్నిటినీ లోపలికి నెట్టి.

“ఎందుకంటే! ఇష్టపడని ఆమెని బలవంతం చేస్తారు?” అన్నాను. వేదాంతమూ, నాగరికతా, అహింసాతత్వం మనని ఆ గతికి తెచ్చాయి. మరి వాడు—అంత ఆశ్చర్యకరమైన, అన్యాయమైన విషయం యెన్నడూ విననట్టు యెర్రని కళ్ళు పెద్దవిచేసి, బుసలు కొట్టుకుంటో— ఇంగ్లీషులో—“ఇష్టంలేదూ—నా మీద....” అని—

చూడండి యీ వికృతం అన్నట్టు చుట్టూ చూశాడు.

“ఇష్టం లేదూ? ఆ మాట అనమనండి.”

నేను తిరిగి ఆరుణ వంక చూపేటప్పటికి పిక్చర్ (Picture) మారింది. ఆ ఇండిఫెరెన్స్ (indifference) అంతా పోయి, ఆమె కళ్ళ వెంటిడి నీరు చంపల మీద నించి భుజంమీద పడుతున్నాయి. పోతన్నగారి వరస్వతి కన్నీళ్ళు నేరే డెస్టినేషన్ చూసుకున్నాయి గాని, యీ నాటి స్త్రీల కన్నీళ్ళు పమిట మీదపడి, జాకెట్టులో యింకిపోతాయి. చిందదం నేను చూడలేదు. వింత వింత కన్నీళ్ళ ‘డెస్టినీలు’ పున్న ‘భారతి’ అట్టమీద భారతులు టేడిస్తే చెప్పలేను. చిందవేమో, ఆ భారతులకు రెవికలు చీరెలా తీసేశాను. ఎన్ని తీసినా ఆ ‘భా’ మాత్రం తియ్యరు కదా!

“లేకపోతే, మొన్నరాత్రి—” అనేదోతోంది వాళ్లు తెలిక బీస్ట్.

ఆరుణ ముఖం మారింది. కళ్ళు నిప్పులు కక్కుతున్నాయి. సిళ్ళలో నిప్పులు వెలగడం చూశాను నేనప్పుడు!

“నీమిటి? మతి పోయిందా నీకు, వైల్ బీస్ట్ (Vile Beast)?”
అంత పెద్ద బీస్టు నిలుపునా ఒణికింది, హీనస్వరం వద్దది.

“నేను పోను, నేను పోలేను, బ్రాహ్మనకండి. వెళ్ళి నేనేం కాను?”

“మరి గోల చెయ్యకు. పిచ్చి నాన్నకి గోల అంటే పడదు.” అని ఒచ్చి నన్నానుకుని, నా చెయ్యిలోని తన నడుం చుట్టూ పెట్టుకుంది. బీస్టు నాలిక తెరిచి నెమ్మదిగా వడుకుంది.

అరుణ తలమీద దువ్వడం ఒక్కటే మిగిలింది.

వాన వెలిసింది కదా అని పైకిపోయి పేవర్ల కట్టలో తల దూర్చాను. తొమ్మిది దాటింది. భోజనం హోటల్నించి ఒచ్చింది. అన్నం తనకి మిగలదని. కోవంతో, నరసమ్మ గిన్నెల్ని యిటూ అటూ విసిరి కొడుతోంది. అరుణ ఒచ్చింది, తలలో కొత్త చమేటి పువ్వులతో నహా.

“బీస్టు ఇక్కడే తింటుందా? అన్నమేనా ఇంకేమన్నా తింటుందా?”

“తింటుంది.”

“మరి స్నానం యిట్లాంటివి ఆవసరం లేదా?”

“ఏమో మాటలు రావు.”

“అరుపులు తప్ప.”

“కాంటి!”

“భోజనం దగ్గర అంతా స్నేహం రాజ్యం చేసింది. కబుర్లు, నవ్వులు, కామం కళ్ళు కప్పని నిమిషాల ‘బీస్టు’ చాలా చమత్కారి. ఎన్టర్టెయినర్ (entertainer) వుద్యోగరీత్యా పారెస్టు ఆఫీసర్.

వన్య మృగమన్న మాట. ఇంగ్లండ్ రిటర్న్స్ (England returned). ఆ దేశంలో శ్రీల సంగతి, ఆమెరికా సిగ్రోల కథలూ చెప్పి నవ్వించింది. వాళ్ళ పాటలు పాడి నాట్యం కూడా చేస్తుందిట ఆ డాన్సింగ్ షేర్. నవ్వుతో బడికి వెళ్ళాను.

మధ్యాహ్నం ఒంటిగంటకి యింటికి ఒచ్చేప్పటికి అప్పుడే మూడో రంగం మీద తెర యెత్తారు. మేడ మీద కొత్త కంఠాలూ, గోలా వినవడుతోంది. ఒక మహమ్మదీయుడు, పెద్ద షేర్వాజీ, నల్లని గడ్డం, చక్కని మెరిపే ఛాయా, నన్నని ఒళ్ళూ, కుర్చీలో కూచుని ఇంకో కుర్చీ మీద కాళ్ళ పైకి పెట్టి, చుట్ట చుట్టకొని కూచున్న వాడు కాస్తా నన్ను చూసి మెల్లిగా వడగ విప్పి లేచి, కోరలు కనవరుస్తో, రెండు చేతులూ జోడించాడు.

“మాస్తరు సాబ్!”

అరుణనీ, బీస్ట్ని చూపిస్తో, దీనత్వంతో, కోవంతో, జాలిగా, అధికారంతో అన్ని రసాలూ ఒలికేట్లు సుమేర్సింగువలె హిందీలో లెక్చర్ కొడుతున్నాడు నిరర్గళంగా. నేను యింగ్లిషు పాఠవతంతో ఆ ప్రవాహాన్ని ఆపి కుశల ప్రశ్నలు ప్రారంభించాను. నాకు హిందీ మాట్లాడడం ఎంత చాతవునో, ఆయనకి యింగ్లిషు అంతమాత్రమే తెలుసు. ఈయన వరుసగా, బ్రంకూ తెచ్చుకున్నాడు. ఆయన నైజాములో యింజనీరట. “ఈ బీస్టు యెవరు? నీ యింట్లో యేం చేస్తోంది? ఇట్లాంటి బీస్టుని ఎందుకు చేరనిచ్చావు? అంటాడు. వాడు నా పెట్ బీస్టు అయినట్టు. ఈ అన్యాయం విచారించరా మీరు, మీ పవిత్రపు మరానా యింట్లో యెందుకు వున్నాడు? సిడికేం హక్కు వుంది? వెళ్ళ కొట్టండి ఇంకా చూస్తారేం? అంటాడు నన్ను. ఆయన పేరు అమీరుద్దీను. అది అసలు పేరా ముద్దుపేరా అనుకుంటో వుండగానే, ఇంతసేపూ పాపం ‘పిచ్చిముండ’కి ఎంత కష్ట

మొచ్చిందా, (తనకేం సంబంధం లేనట్లు) యెట్లా తప్పించనా అన్నట్లు జాలిగా చూస్తున్న అరుణ.

“నాగన్ మీరు కొందరపడకండి. నేను రేపు నిజామాబాదు, ఒస్తున్నానుగా, మీరు సాయంత్రం రైల్వే వెళ్ళండి,” అంటోంది.

నేను పక్క గదిలోకి వెళ్ళి టీ చేయానికి స్టప్ వెలిగిస్తున్నాను. అరుణ లోపలికి వచ్చి ఈ బుజంమీద తల ఆనించి యేడ్చింది.

“ఏమిటి కష్టం నాకు? లోకం-ఈ పెథవ లందరూ-నన్నెట్లా యే పిస్తున్నారో!” అంటో.

పాపం-అరుణ ఆధైర్య పడిపోయింది. ఒక చెయ్యి స్టా మంట ఆడ్డంపెట్టి రెండో చేత్తో ఆమె నీపు తడుతున్నాను’ కొత్త సనుపుసన్న చీనా సియ్యూ చీర మీద.

“ఈ బాదలన్నీ నువ్వే తెచ్చి పెట్టుకున్నావు కద!” అని అనడానికి గుండెలేదు: గుండెరాదు. అందాన్ని హార్డ్ చెయ్యలేను. ఆ సంగతి అందానికి తెలుసు. అందుకనే అందాలు నన్నిట్లా అటలు పట్టిస్తాయి. అదిగాక, అంత నిస్సహాయంగా, నన్ను నమ్మి కన్సలేషన్ (consolation) కోసం నా దరిచేరిన పిల్లని, పూర్వం ఒకప్పుడు నన్ను అంతగా ప్రేమించిన పిల్లని ఎట్లా నిందించను? జీవితంలో ఏమీ శక్తి లేకండా ఇంత నలిగిపోయే పిల్లని-ఎంత దుర్మార్గులు యీ పురుషులు!

టీ, విస్కట్లూ వాళ్ళ ముందు పెట్టి రెండు గుక్కలు తాగాను. వాళ్ళ చూపులతో ఆ కప్పులలో టీ నల నల మంటోంది. ఇంకేం తుపాను మళ్ళీ ప్రారంభమౌతుందోనని కోటు వేసుకున్నాను.

“వెళ్ళాడు, అప్పుడే!” అంది చెయ్యి వట్టుకుని, సరిగా వేదవల్లి లాగు. వేదవల్లి, అంత చిన్న పిల్లా, నన్ను మీటింగులో ఒక్కమాటకో,

రెండు చిన్న వేళ్లతో, ఒక పక్క చూపుతో నన్నావడం తలుచుకుందో నుంచున్నాను.

“అరుణా, మనం సికింద్రాబాద్ లో గార్డెన్సు దగ్గర విన్న బాండు స్టేటు కొన్నాను. నువ్వు విని తీరాలి—” అంటున్నాడు గద్దమ్మ.

ఆలస్యమైతే హెడ్డాస్టరు పెట్టే స్టేటు జ్ఞాపకం వచ్చి కదిలాను, చక్కని చేతులు గుమ్మానికి ఆడ్డంగా చాచి “వెళ్ళడానికి వీలేడే. ఎట్లా వెడతావు?” అంది అరుణ చిరునవ్వుతో. ఆ గదిని వాళ్ళ మొహాల్నీ వెన్నెల అందాలతో కప్పతో. బైట నించి ఎండ ఆమెపై చేతుల మీద పడి మెరుస్తోంది.

“వెళ్ళకపోతే, ఉద్యోగం పోతుంది, పోతే, వీళ్ళిద్దరూ నీదిలో పోట్లాడుకోవలసి వస్తుంది, ఇల్లుండదు” అంటో బుగ్గ మీద కొట్టి: ఆమె చేతినెత్తి నా బుజంమీద ఆనించుకుని, ముద్దు పెట్టుకుని పరిగెత్తి ఓర్డ్ హార్స్ (old horse) మీద దూకాను.

పుండ గలుగుదును. నా మీద అధికార్లు నోట్ చేసుకున్న రిపోర్టుల్లో ఇది వాకటి. కాని ఆమె కన్నీళ్ళు, వాళ్ళ తగాదాలు, ఆమె అసహాయత్వం, నా నిస్సహాయత్వం భరించలేను.

సాయంత్రం వచ్చేటప్పటికి, లోకంతో పాటు నా యిల్లా చల్ల బిడ్డది. చీట్లాడుతున్నాడు ముగ్గురూ—ఆ చింత చెట్టుకింద కుర్చీ లేసు కుని. నా గ్రామఫోను మోగుతోంది. నా సిగరెట్ టిన్ను బోసి నోరేసుకుని నన్ను చూసి యేడ్చింది. అరుణ నా వంక చూడనే లేదు. ఆమెరుద్దీన్ వెంటనే లేచి, పక్క కుర్చీలో కూచోపెట్టాడు సేన్సు.

“రండి, రండి” అని నాకు కూడా ముక్కలు పంచబోతున్నాడు. చేతులొంచి ‘హండ్’ కిందపారేసి. మర్యాదలో మహమ్మదీయుల్ని మించిన వాళ్ళు లేరు. తలుచుకుంటే ఆమర్యాదలో కూడా!

‘యానిమల్ ఇన్స్టింక్ట్స్’ ఎంత ‘రిఫైన్’ కావాలో అంత రిఫైన్ ఐనాయి వాళ్ళలో. ఎంత ‘రూడ్’గా వుంటాయో చూడాలన్నా వాళ్ళలోనే చూడాలి. కాని ఆ ఇన్స్టింక్ట్స్ని (రిఫైన్ ఆర్ రూడ్) మించిన వాళ్ళ స్వల్పం వాళ్ళలో.

మర్యాదలోనే కాదు, అనుభవంలో కూడా. అనుభవించడం— పంచేద్రీయాలతో— ఒక సర్పన్ లాగు, డ్యూటీ లాగు చూసుకుంటారు.

గొప్ప ఆధ్యాత్మికాంశాలన్నీ అందుకున్న సూపీ వేదాంతాలూ, కవులూ కూడా, ఆ ఈశ్వరుణ్ణి తమ ఆనందానుభవానికి ఆధరణంగా చేసుకున్నారా! అనిపిస్తుంది.

“పిచ్చిగాడికి పేక యివ్వంతేదు.” అంది అరుణ.

“ఏం?” అంది బీస్ట్.

“నాకు జ్వరమూ, చారూ, డయాప్రెటిక్ మిక్చర్ జ్ఞాపకం వస్తాయి” అని ముక్కలు పట్టుకున్నాను.

“అయినా టీ తాగండి యింకో పని చెయ్యడు” అని తప్పించాలని చూసింది పాపం అరుణ. నాకు పేకాట యెంత యిబ్బందో తెలుసు ఆమెకి.

“నాది ‘డమ్మీ హౌండ్’ నేను స్టా వెలిగిస్తాను.” అన్నాడు పాయబు.

“ఐనా సాయింత్రం తప్ప కథలు రాసుకోడానికి వ్యవధిలేదు, పిచ్చి తండ్రీకి.”

“కథలు రాస్తారా మీరు మాస్టర్ పాల్? ఈసారి నన్ను కథలో చిత్రించి తీరాలి మీరు, నన్నూ అరుణనీ, నా సంగతంతా రాత్రి చెప్తాగా?”

ఎందుకు అరుణ నన్ను ఒదిలించుకోవాలని చూస్తోంది?

లిల్లీ వచ్చింది.

ఇందుకా పాపం, నా కోసమూ, ఈ ప్రయత్నమంతా, అరుణా! ఇంతే కద లోకంలో? స్వార్థ రహితంగా మనుష్యులు కొందరు వుండగల రచన మృదం ఎంత కష్టం?

చన్నన అరుణ లేచి లిల్లీ ని కావలించుకుంది. లిల్లీ కళ్ళు నా మీద కన్న అరుణ పసుపు చీనాసిల్కు చీరేమీర వున్నాయి. బిల్లీమీర పుస్తకాలు వదేసి, “టీ ఏదీ?” అంది.

“కాస్తున్నాడు.”

“ఎవరు?”

“నా గన్”

“నా గన్???”

నా గన్ టైటికి వచ్చాడు. నల్ల గడ్డమూ అతనూ. లిల్లీ ని చూడటంతోపే,

“హల్లో! స్టో గ్లాడ్.” అంటో వచ్చి పేకండు యిచ్చి యెగాదిగా చూస్తున్నాడు.

“ఏమిటి?” అన్నట్లు నా వంక చూసింది లిల్లీ.

“నా గన్ అంతేలే. ఆయనకి కొత్తలేదు.” అంది అరుణ.

“సామాన్లు లోపల పెట్టించారా? టీ ఫిద్దమవుతోంది. ఒక్క నిమిషం. ఈ లోపల విశ్రాంతి తీసుకోండి” అని లిల్లీ తో అంటో లోపలికి పరిగెత్తాడు నాగన్.

“సామాన్లేమిటి?”

“నువ్వు వీళ్ళమల్లనే రైలు దిగి వచ్చావనుకుంటున్నాడీ అయిన.”

నాగన్ యింతలో బైటికి పరుగెత్తుకు వచ్చి, “ముక్కలు కొంచెం అడి పెట్టండి. చెయ్యి సలాములు” అంటూ లిల్లి చేతిని పూయించి పోయినాడు.

లిల్లి ఆశ్చర్యంతో నా వంక చూసింది. “మానెర్లెస్ రాస్కెర్లె కరుకు తురక” అని, “యింకా వాణ్ణి యింట్లో వుంచారా, యింకా యిట్లాంటి ఉపద్రవాలు సంభవిస్తాయి, మీ యిష్టం” అన్నట్టు నా వంక చూశాడు వీస్తు.

ఆట అయేటప్పటికి టీ కప్పులు వచ్చాయి. ఆరుణ సిగరెట్ పెట్టెను తీసింది. ఒక సిగరెట్ తన స్వంతది (చార్మినార్) తీసి లిల్లి నోట్ల పెట్టాడు అమీరుద్దీన్. లిల్లి అసహ్యించుకుంది. సిగరెట్ నా, తననా ఆ అలోచిస్తున్నాడు గావును అతను.

“స్నానం చేద్దాగానిరా” అని లిల్లి చెయ్యి పట్టుకుని నవ్వుతో మేడమీదికి పరిగెత్తి తలుపు వేళాను.

అద్దం ముందుకి వెళ్ళింది లిల్లి. లోకం ఎంత తల్లకిందలైనా మనుషులు మామూలు అలవాట్లు మానరు.

“ఎందుకు మళ్ళీ ముడి యిట్లా వేళావు?” అంటూ పిన్నులన్నీ లాగేశాను.

“మార్చబోతోవుంటేనే తొందర! మీ కిష్టమైనట్టు ఆ వదులుము! వేసుకు పోతోవుంటే వెక్కిరించారు బాబో! మీకేం మొగవాళ్ళు!”

“మార్చకు వదిలెయ్యి, వెళ్ళేప్పుడు మర్యాదగా కట్టుకుంటా గానిలే.”

కిందినించి సాయేబు పెద్ద నవ్వు గోడల్ని కదలిస్తోంది.

“యీవాళ్ళ....”

“ఏం?”

“ఏమిటో, నేను వెడతాను.”

“ఏమిటి లిల్లి! ఏమన్నా జరిగిందా?”

“వాళ్ళెవరు?” అంది కంఠం ఒణుకుతో.

“ఎవరో ఆరుణ యెరిగిన వాళ్ళు.”

“ఎందుకు వాళ్ళు?”

“వెళ్ళిపోతారులే. మనకెందుకు?”

పెమ్మితో భయపడుతో నుంచుని వుంది లిల్లి!

“ఎవరో ఒస్తున్నారు” అని చప్పన చీరె నందుకుంది.

“వాళ్ళని మరిచిపో” అని కళ్ళనించి వాళ్ళని తుడిచేశాను.

“ఇంతవరన్నా ఆ గదిలో దాక్కున్నారేమో” అని బెదురుతో చూస్తోంది చుట్టూ; పెమ్మీ వదలక. కూచోపెట్టి కణుర్లు చెప్పాను పాతాల సంగతి మాట్లాడాను. నముదాయించాను. చీరెని బుజాల చుట్టూ కప్పి నవ్వింది మరపించాను. ఒళ్ళంతా పొడరు వేశాను. పెమ్మీ వదలదు.

“ఎప్పుడు వెళ్ళిపోతారు?”

“నాకేం తెలుసు!

“రేపు.”

ఆడవాళ్ళ దగ్గర అనెస్తే ఈజ్ వర్షు పాలిసి. కాని ఏం చేసినా పెమ్మీ వదలదు. కిందికి ఒచ్చేటప్పటికి చీకటయింది.

“అయిదా?” అన్నాడు వీస్తు.

నాకు ఒళ్ళు మండింది. మాట్లాడలేదు.

“పాఠం, జాగ్రఫీ పాఠం, చెప్పడం అయిందా అని అడుగుతున్నా యాన!” అంది తెలివిగల అరుణ.

లిల్లీ కూచుంది.

“రాత్రికి ఫీట్స్” అని చప్పట్లు కొట్టింది అరుణ.

“అప్పుడే అర్థం వెళ్ళాయి.” అన్నాడు బీస్టు.

“తమరు తప్పకుండా మా అహ్వానాన్ని అంగీకరించాలి” గొప్ప మర్యాదగా చేతులు జాచి హిందీలో అన్నాడు నాగన్ లిల్లీ ని.

“ఎమిటి?”

“నిన్ను రాత్రి భోజనానికి వుండిపోమ్మంటున్నాడు.”

“పిల్లేడు వెళ్ళాలి, అజ్జ” అంది లిల్లీ.

అమీరుద్దీన్ నా వంక చూశాడు.

ఈ భాషాంతరీకరణం ఒకటి నా మెదడు చుట్టుకుంది.

“ఎవరు?” అన్నాడు నాగన్, చంపేట్టు చూస్తో.

“భర్త”

“ఎక్కడ వున్నాడు?” అంటే బీస్టు వృధాగా షర్టు చేతుల్ని మోచేతుల మీదికి లాగింది.

“అమెని రోజుకి రెండు గంటలు మాత్రం ట్యూషన్ కోసం ఇక్కడకి రానిస్తాడు భర్త! మా పిచ్చిబాబుని చూస్తే భర్తలకి అమితమైన విశ్వాసం” అంది అరుణ.

“అవును. ఆయన ముఖంలోనే తెలుస్తోంది ఆ గొప్పతనం” అన్నాడు నాగన్.

నవ్వుకుంటున్నావా ఆ గడ్డంలో!

“పిచ్చిముందతో సాటివస్తారా, సాటి మొగవాళ్ళ!” అంది ఆమె హిందీలో.

అరుణ సహాయ నిరాకరణోద్యమంలో పని చేసింది. తెలుసుకు చూత్రం వెళ్ళలేదు. తెలివిగా తప్పించుకుంది అంటారు కిట్టనివాళ్ళు. అంతే గాక యింటోంచి తప్పించుకుని, స్వేచ్ఛగా తిరగడానికి మంచి వంక పోకింది అంటుంది పాడు లోకం! కాని, అదంతా స్వేచ్ఛా సమరమేకదా, స్వేచ్ఛని వాంఛించిందని తప్పుపట్టడ మెందుకు అని ఆశ్చర్యపడతాను నేను. ఐనా హృదయం దేశభక్తితో నిండిన తరువాత నేరు ఆసురాగాలకి స్థలమెక్కడ వుంటుంది? పూజ్యులైన వాళ్ళను యార్జ్యవల్ల తూలనాడు కోవడంగాని! ఏవో పొవోలా, వీటి షికార్లు అంటారు. వయసు మల్లిన పూజ్యుల విషయం కూడా, ఇంక అరుణని లక్ష్యం చేస్తారా, దుర్మార్గులు!

లిల్లీ తో రహస్య సంభాషణ ప్రారంభించాడు. బీస్టు. ఆ చర్చాల రంగు ఏకత్వమేనా, లేక అవును—లిల్లీ వింత మృగంగా మారుతుంది. అదే ఆమెలో ముఖ్యమైన ఆకర్షణ! రక్తం పీలుస్తుందా, ఆ తళ్ళిలోంచి నిస్స చినుకులు మీద రాలితాయో? ఆ సరాల బాధతో, మెలికలతో నేళ్ళ తీవ్రమైన పట్టులో ప్రాణం పోతుందా అనిపిస్తుంది. ఒక్కొక్క శ్రీ రతీ దేవినించి ఒక్కొక్క వరం పొంది వుడుతుంది. కాని అరుణ మాత్రం పది వరాలు తెచ్చుకుంది.

ఏదో నమ్మి భర్త పంపిస్తున్నాడని చెప్పినా బుద్ధిలేక ఆ అమాయకు రాల్సి తిప్పలు పెడతాడేమిటి? బీస్టు! అని కోపమొచ్చింది నాకు. అరుణ వ్యవహారాలు అరుణవి. కానీ పాపం పిచ్చి లిల్లీ బాధ్యత నాది. భర్త చేసుంటాడు తెలిస్తే?

లిల్లీని లెమ్మని తీసికెళ్ళాను యింటి దాకా. రోడ్డుమీద ఎవరూ లేనప్పుడు లిల్లీ నా పక్కకి తిరిగి—

“వాళ్ళని సంపెయ్యండి” అంటోంది స్రతిసారి. లిల్లీ నా ప్రక్కన నడవదు. తను ముందు పోతుంది. నేను వెనకాల ఏమీ సంబంధం లేనట్టు నడవాలి. అమెకి యే అపాయనూ కలగకుండా చూస్తా! మరి ప్రేమకీ బద్ధుణ్ణి! ఏమీ విప్లుమూర్తి భక్తికీ కట్టుబడతాడు కదా! భక్తులకి దాసుడుకదా! ప్రేమకీ భక్తికీ అట్టే దూరంలేదు భక్తిని తప్పించుకోలేక ఆయన చేసిన నీచత్వాని కన్నానా!

లిల్లీ వెనక రాత్రి రోడ్డుమీద నడవడం చాలా సరదా నాకు. స్రతి ఎలక్ట్రిక్ దీపం కిందా వెలుతురు అమె జుట్టులో మెరుగుపూలు కల్పించడం, అమె నడక వాయ్యారం, అమె నీడ పెద్దదీ చిన్నదీకావడం, అమె జాకెట్ కింద ఆ నిటారు వీపు మీద బుజాల వెమికలు కదలడం, ఆ సాయంత్రపు అనుభవాలు జ్ఞాపకాలు రావడం, వంటిది అడదీ నడుస్తోందని అమె వంక దొంగ చూపులూ, వెనక చూపులూ, ఆశల చూపులూ చూపేవాళ్ళని నాకు సంబంధం లేనట్టు చూడడం. నా రహస్య అదృష్టానికి, వాళ్ళకి దక్కని దానికి సంతోషించడం—ఇన్నీ.

తిరిగి యింటికి వచ్చి రోడ్డు మీద ఆగాను. ఇల్లంతా చీకటి కబ్బిలేదు. లోపలికి వెళ్ళాలని బుద్ధి వెయ్యలేదు. పగలంతా నిద్రపోయిన భూతాలు రాత్రి కాగానే లేచి తిరుగుతున్నట్టున్నాయి. మొదటి నింక ఆ పాడుబడ్డ పెద్ద యింట్లో దెయ్యాలున్నాయని నా నమ్మకం కూడాను.

ఇంట్లో దీపంలేదు. వరండాలోంచి చీకట్లో తడుముకుంటో గది లోపల మెట్లదగ్గరికి వెళ్ళానో లేదో అరుణ తటాలున యెదురుగా వచ్చి నన్ను లావించుకుంది. నా రామ్ముకి యెదురుగా అమె గట్టిరాము

అవేళంతో లేచి పడుతోంది. నాకు ప్రభుత్వంవారు వర్మిషను యిస్తే ఈ కథమాని తక్కిన పేజీలన్నీ అమె వజ్రాన్ని గురించి నింపేద్దను.

ఎందుకు? ఈమె భేదానికి కారణం యేమిటి? - మెల్లిగా చప్పుడు కాకుండా ఏడుస్తోంది. స్తానం చేసింది గావును. ఇంకా చెమ్మ నా బుగ్గలకి తగులుతోంది. నా మంచి గంధం నబ్బు పరిమళాలు - కొత్తగా పుతికిన చీరని చల్లని చాకిరేపు తావులు. వాళ్ళిద్దరూ ఒకరిని ఒకరు నరుక్కుని రావలేదు కద!

“వాళ్ళే ?”

వాళ్ళ సంగతే తనకు పట్టనట్టు.

“ఎక్కడికో చచ్చారు. మళ్ళీ వస్తారు భోజనానికి!” అని విసుక్కుంది.

అమె అంత దగ్గరగా నుంచోడం యీ రాత్రి నాకు కలవరం పుట్టిస్తోంది. ఆ చీకట్లో అమె నాకు చనువైన అరుణగాక, యెవరో కొత్త ప్రవరే తోస్తోంది. నా వేళ్ళు అమె మెడ కింది నున్నతనానికి మూర్చలు పోతున్నాయి.

ఈ రాత్రికి వాళ్ళిద్దరూ అట్లానే పోకూడదా?

“నేను నీ దగ్గరే పుండిపోతాను. ఈ గోలలన్నీ వడలేను.”

“ఉండిపో.” ఈసారి ‘సెన్ సయర్ డిజైర్’తో అన్నాను ఆ మాట. “కాని పుండవు.”

“మరి లిల్లీ!”

ఏదో కాను పుంకే, లిల్లీకి కాను అడ్డమో, తనకి లిల్లీ అడ్డమో బనట్టు.

“నీకు తెలియింది ఏముంది? చిన్న పిల్లమల్లే పూరికే ప్రశ్నలు వేస్తావుగాని!” అన్నాను.

“ఎందుకు వుండనూ?”

అని నన్ను అడుగుతోంది.

“ఒక్కొక్కరం ఒక్కొక్క పిచ్చితో వుడతాం. ఎంత ప్రశ్నించినా తప్పించుకోలేము. తప్పించుకున్నాం, తప్పించుకుంటున్నాం తప్పించుకోగలం అనుకుంటాం అంతే.”

“అవునులే, కాని నీతో వుండిపోతే, ఎంత శాంతంగా వుంటుంది?”

అమె జీవితమే అంత! ఎప్పుడూ, శాంతి, శాంతి అని శాంతిమీ కోర్కె కాని శాంతిని ఒక నిమిషం భరించలేదు.

ఎక్స్‌ప్లెయిన్ కోసం శాపం పొంది వుట్టింది.

నా చెంపలు రాస్తోంది.

ఎంత బావున్నాయి ఆ నిమిషాలు!!

“ఎందుకు సరిగా జీవరం చేసుకోవు?”

“ఆ మాట అడిగేవారు లేక!”

“లిఫ్?”

తమాషా అదవాళ్ళ హృదయం - ఇంతైనా యింకా అప్రేక్షిల్ని అమె హృదయానికి ముల్లుగానే వుంది - రెండేళ్ళకోసారి యెక్కణ్ణి పూడిపడే అరుణకి - నా మీద యేమీ ప్రత్యేకం, గొప్ప ఆకర్షణలే అరుణకి!

“లిఫ్ కి నా చెంపలు అంత ముఖ్యం కావు.”

“ఏమి?”

“ఏదో నే ననే వ్యామోహంలో యివన్నీ చూడడమకుంటాను.”

“చూడకేం? చేతులకే యింత గరుకుగా వుంటే పాపం!”

నవ్వింది-చిన్నగా, సిగ్గుతో, కొండల మీద గొర్రెల మెళ్ళో గంటలు టింగు మన్నాయి.

“అప్పుడు-పూర్వం-చంపలు ఎంత మెత్తగా వుండేవి! ఇంకా మీసాలు కూడా రాలేదు.”

“అదీ జ్ఞాపకం వుండీ!”

“అయినా మెత్తని చిన్న వెంట్రుకలు తగిలిన చోటల్లా చక్కలిగిలి పెట్టి తిమ్మిరైక్కించేవి.”

ఏమిటిదీ కావలిసే మాట్లాడుతోందా? మెల్లిగా అమె వేళ్ళు నా బుజాకిందా, నా వెన్నెముకకి చాలా నేర్పుగా నరాల్సి నొక్కుతున్నాయి కావలిసేనా? ఏదైనా పర్సన్ వుందా? కాదు, అమెకి - అమెవలె చాతుర్యం గల స్త్రీ - అదంతా సహజం - కోయిలకి మధురమైన కంఠంవలె, కోటికి గంతుల వలె.

కాని నాలోనించి ఎప్పుడో పోయిన ఆకర్షణల్ని మేలు కొలుపు తున్నాయి అమె వేళ్ళు, ఆ రాత్రి.

ఎక్కడో రోడ్డు మీద దీపపు మెత్తని ఇన్‌డైరెక్ట్ శాంతి కొంచెంగా అమె జుట్టుమీద మాత్రం పడుతోంది. ఒకడు ‘తైమా వడలో’ అని కేక వేస్తున్నాడు. ఇద్దరమూ అట్లా నుంచున్నాము. ఒకరినొకరం వాదలలేక-నిం కావాలో పూర్తిగా తెలిక-తెలిస్తే ఒకరి కొకరం సంకెళ్ళ మవుతామనే భయంతో - కామంతో పరుపుల మీద నుండిపోవడం కన్నా ఎంత సుధురాలు అట్లాంటి నిమిషాలు?

భోజనాలు దాదా మీద యేర్పాటు చేశారు. రెండు వళ్ళాలనికా చంపకపూలు తెచ్చారు. ఆ చంపక పువ్వు మల్లే మార్చి నముద్రంపై మెరుస్తోంది. బీస్ట్ ఆ పాడు సూటు పారేసి తెల్లని లాల్చి వేసుకుని శుభ్రంగా కనపడుతున్నాడు. నేను విస్తళ్ళని భజ్యాలతో అలంకరిస్తున్నాను. ఈ లోపల నాగన్ ఆరుణిని చీకటి చెట్ల కొమ్మల్లో మిఝగురు పురుగుల మధ్యకి తీసుకుపోయి యేమేమిటో మాట్లాడుతున్నాడు. బీస్టు నాకందివ్వడం లోనూ, పిట్ట గోడనించి కిందికి అదుర్దాగా వాళ్ళ వంక తొంగి చూడడం లోనూ, నా వంక “మీరు వుండి కూడా ఇంత ఉపేక్ష చేస్తారే?” అన్నట్లు చూడటంతోనూ, కాలు కాలిన పిల్లి మల్లే అన్నీ వాలక తన్నేటట్లున్నాడు.

“వద్దన అయింద్రోయ్! గణ, గణ గణా.” అన్నాను బీస్ట్ అవస్థ చూడలేక.

చల్ల గాలి వీస్తోంది. దూరంగా కింది నించి జట్కాల చప్పుడూ! మాదాకవళం ఆరుపులు వినపడుతున్నాయి. విస్తళ్ళు జిలేపీలతో, బిశాఖాతు గిన్నెలతో, అలూ వలావ్ బిలుపులతో తేజరిల్లుతున్నాయి. చంపక పువ్వుల పరిమళం మత్తెక్కిస్తోంది.

“వాడు, ఆ తురకవాడు వరమద్రోహి, మిస్టర్! పాపం ఆ అహు యకురాలు అరుణ తన గొప్ప హృదయంతో అనుమానించక యెట్లాగో పొరబాటున వాణ్ని నమ్మి స్నేహం చేసింది. వాడా? నమ్మిన వాళ్ళని నాశనం చేసే మహనీయుడు. మీరన్నా కొంచెం వార్నింగ్ ఇవ్వండి.”

చిన్న పిల్ల లంత పిచ్చివాళ్ళు మొగవాళ్ళు— శ్రీల విషయంలో.

కాని నా అవస్థ కూడా అట్లానే వుంది— ఆ మహమ్మదీయ సోదరుడు అరుణని చీకట్లో మనావలై త్ చేసుకోడం. ఎందుకు ఈ స్నేహం అన్నీ అరుణికి? ఆ మాత్రం మత సాంప్రదాయాలన్నా యోచించ కూడదా?

ఈ కథ చదివే వాళ్ళ హిందూ హృదయాలకి ఎంత బాధగా వుంటుందో చూడకూడదా? నాకూ బీస్టుకి వున్నంత బాధా వుంది. కాని లోపలే అణుడు కున్నాను. మన ఇన్స్టింక్ట్స్ చేసే అదావిడి బైటికి కనబడకుండా ప్రయత్నించడమే నాగరికతకి ప్రథమ లక్షణం! అందమైన శ్రీ పోతూవుంచే ఒకడు బూతు మాట విగ్గరిగా అన్నాడు. ఇంకొకడు లోపల కోరుకుని కను కొలికిలోంచి చూసి, తల వొంచుకుని పోయినాడు. ప్రథముడికి రొడి అని దుర్నామమూ, ద్వితీయుడికి చాలా సత్పురుషుడూ, అన్యకాంత లద్దం వైన మాతృభావం చూపే అభినవ ప్రహ్లాదుడని భ్యాతీ.

అయినా నా మనస్సులో మాత్రం వీడిట్లా నా ముందు యాదవక పోకే వెళ్ళరాదా. ఆ సాహేబు గడ్డం పట్టుకుని వూయించి, అరుణని మెడ పట్టుకుని లాక్కు రారాదా? నాకు దైర్యం లేని పని, నేను ఏ పని చెయ్యడానికి సిగ్గుపడతానో ఆ పని యీ బీస్టు చెయ్యారా అనిపిస్తోంది.

“మీ ఉద్దేశ్యమేమిటి చెప్పండి? ఈ గోలలన్నీ ఐపోయిం తరవాత అరుణ నతో వొస్తుందటారా?”

“వొస్తానని చెప్పిందా?”

“ఇదేమిటి? ఈ మాత్రం తెలీదా నాకు” అన్నట్లు చూశాడు.

“రాక? ఎన్నిసార్లు చెప్పింది? నన్నే ప్రేమించిందండీ, నాలో ఏమీ గొప్పలేదా? అయినా—”

చాలా గొప్ప వుంది అంటానని కొంచెం అగడు.

“మరి ఎట్లా ప్రేమించిందో నన్ను, నేను లేకండా బతకలేదు.”

“అరుణ సంగతి మీకేం తెలుసు?” అన్నాను అతనిమీద జరిపడి.

“తెలీకేం?”

అలోచించాడు.

“తెలీదు లెండి. కాని ఆమె హృదయం సంగతి నాకు తెలుసు. వీడెవడో దెయ్యంలాగు పట్టి ఆమెని బాధిస్తున్నాడు. గాని వీడే తో పోతేనా?”

మ బలతో తన అదృష్టం వర్తింపలేని వాడివలె నవ్వారు.

సృష్టి అదిగా శ్రీలో పురుషుడి విశ్వాసాన్ని, ఆ విశ్వాస ఫలంగాన్ని లక్షల మాట్లు చూసిన నక్షత్రాలు ఆకాశమంతా పక్కన నవ్వాయి.

ఇంకా మాట్లాడదామా, కొంచెం కళ్లు తెరుద్దామా అనిపించింది నాకు. వలలో చిక్కుకున్న అడివి దున్నవలె తన్నుకునే ఆ మనిషిమీద జాలేసి. కాని చాలా సంస్కారం వున్న మనుషులే, ఎంతో విచక్షణతో జీవితాన్ని చూడగల మేధావంతులే, మానవ స్వభావాన్ని స్టడీ చేసిన సంతానం— శ్రీ వ్యామోహంలో కాలు జారేప్పటికీ, కళ్ళు కనవడక, గొలుసు విప్పేవాడి చెయ్యి కరిచే కుక్కలాగు వర్తిస్తారు. ఏం లాభం అని పూజకున్నాను.

“చూడండి, ఏమిటి యిల్లాంటిని వొప్పకుంటారు. ఏం మర్యాద అట్లా వొంటరిగా చెట్ల కిందికి తీసుకుపోతాడు! స్నేహమైతే నలుగురికీ స్నేహం? ఆమె యే మెరుగును, అతనెంత దుర్మార్గుడో? అనలు అయిన సంగతి మనకేం తెలుసు చెప్పండి—”

ఏం చెప్పను? నవ్వనా? అతని బాధని చూసి విచారించనా?

మాదాకవళంబాడు మా గుమ్మం ముందుకి వచ్చాడు.

“భోజనాలు కాలేదు, పో!” అంటోంది నరసమ్మ.

ఎవరో కొందరు తిండిలేక మాడుతున్నారనే

పుంపేనేగాని, వాళ్ళకి లేక మనకి వున్నాయకదా అ!

గాని, అనందించలేము గావును, అదీ భోజనంలో కూడా. ఆ రాత్రి వాళ్ళ ద్వారా తెచ్చిన వాటిల్లో మిగిలేవి, నలుగురు విచ్చగాళ్ళు తినవచ్చు.

వేస్తు! ఎంత వేస్తు! లోకంలో!

మాకు పదార్థాలు వృధా, అతనికి అకలి వృధా! ఏ కాస్త లోపం ఎప్పుడు కలుగుతుందోనని, ఎంత ఎక్కువగా తయారు చేసుకుంటారు, కూడబెట్టు కుంటారు? శ్రీని అంతే! ధనాన్ని అంతే! భోజనాన్ని అంతే!

నాగన్, అరుణ, యద్దూ మెల్లిగా వచ్చి చివరిమెట్టు దగ్గర మళ్ళీ ఆగారు. మా గాస్‌లైట్ కాంతి వాళ్ళ పడుముల వరకు పడుతోంది, పోటగ్రాఫరు వేసిన లైటువలె. వీస్తు పోటగ్రాఫరేమిటి తన ప్రాణమే వాళ్ళ మీద నిలిపినట్టు చూస్తున్నాడు కళ్ళ కిందినించి, కాని వాళ్ళద్వారా ఇది గుర్తించలేదు నాగన్‌కి సరే, అరుణ కూడా యితర ప్రపంచం మరిచి నట్టుంది. అతన్ని, అతని పునుగు పరిమళాన్ని, తీవిని, భాషలో గంభీరాన్ని అన్నిటినీ తాగుతున్నట్టున్నాయి ఆమె కళ్లు. నాకు తెలుసు అదేమీ ఇన్‌సైన్ నెరిటీ కాదని, సౌందర్యాన్ని చూస్తే హృదయాన్నిచ్చేస్తుంది. హృదయంతోపాటు ఇంకేమిస్తుందా అని సందేహం. చూడడానికి పురికించే వింతమృగం లాగు పొంచాడు వీస్తు. ఎట్లా గడుస్తుందబ్బా యీ రాత్రి! చివరికి వచ్చి కూచున్నారు. ప్రారంభించారు భోజనం. ఒక్కరూ మాట్లాడరు. వాళ్ళద్వారా, ఒకరికొకరే కాని, మేమిద్దరం లేనట్టే, వీస్తు గోంగూర పచ్చడి కారంతో కాదు, తన లోపల్నించి వచ్చే పొగలతో వాగరుస్తున్నాడు. నేను కొంత ఆదుర్దా, కొంత భోజనపు రుచి, కొంచెం లిప్తి లేని

కొరతా, కాని చాలావరకు, అరుణ, నా దగ్గరిగా, నా వంక చూపు కూచో లేదనే దిగులూ. ఏమిటది యీ రాత్రి నాకు కూడా- ఎందుకూ?

గాలిలో “ఔన్ షన్” ఎక్కువయింది.

ఒక్కరికి— చాలా రుచులుగల ఫిష్టుని ఆరగిస్తున్నామో— చెత్త తింటున్నామో భేదం తెలీదనుకుంటా— అరుణ సంగతి చెప్పలేము గానీ! పది రూపాయల ఖర్చు. అర్థజా యెత్తు ఆనందం కలగలేదు ఒక్కరికి. ఆ మధాకరం వాడు తిండిలేక యింకా ఆరుస్తున్నాడు వీధి చివర.

విచిత్రం జీవితపు విలువలు!

భోజనం కాగానే అరుణ చివాటన లేచి లోపలికి వెళ్ళింది. అది మొగవాళ్ళు చేస్తే తప్పు. కాని, ఆడవాళ్ళని ఏమీ అనడానికి వీలులేదు. మొగవాళ్ళు తెలుసుకోలేని అవసరాలు, దేహ, మానసిక, ఆత్మావసరాల ఎన్నో వుంటాయనే మిస్టరీలో యిల్లాంటి చిక్కు సమయాల్ని సులభంగా చాటారు ఆడవాళ్ళు— అనాది నింది. వెంటనే అందుకోనమే కాదుకూడా వున్నట్టు, నాగన్ నన్ను చెయ్యి పట్టుకుని దూరంగా తీసుకు పోయినాడు ఎంగిలి విస్తరూపీ వీన్స్ వాకచే ఐనట్టు.

“ఛాయా!”

ఆ వీన్స్ ఆ సాయేబు నేనా, లేక యీ రెండో ఆయన్ని కూడా యీ రాత్రే తినెయ్యనా అన్నట్లు చూస్తోంది.

“ఛాయా, అరుణకి నా మీద శాశ్వతమైన అద్భుతమైన ప్రేమ వున్నదంటారా? మీ ఉద్దేశ్యమేమిటి?”

ఈ సాయేబులకి అభిమా, శుభిమా ఏమీ తెలీదు.

“ఇష్టం లాగే వుంది.”

“మరి వాడు?”

“వాదా! వుత్త వీన్స్. వాడికేం తెలీదు, వాడు—శుద్ధ పౌరవాటు.”

“వీడు కాదయ్యా!”

“రైల్వో ఆమెతో దీగాడు, ఆ బ్రాహ్మడు.”

“బ్రాహ్మడా—యెవరా బ్రాహ్మడు?”

“యెవరైతే నాకేం? ఎందుకా బాధ?”

సాయేబు లేడు, నా ముందు. వీన్స్ వున్నట్టుండి లోపలికి పోతున్నాడు. ఆకని వెనక తొరగా సాయేబు కూడా మాయమైనాడు. విరహంతో, పెరుగు అలుకుళ్ళతో గాను రైటుకింద మరీ తెల్లగా మెరిసే విస్తళ్ళకేసి చూస్తున్నాను. ఒక్కజ్జీ. చిత్రమైన రాత్రి అది!

బ్రాహ్మడా? ఆ బ్రాహ్మ డెవడు?

ఆరే-సిగరెట్లూ, శాంబూలాలూ ఏవీ? బుట్టలో వుండిపోయినాయి గావును. కిందికి వెళ్ళి చీకట్లో వుత్త బుట్టలు వెతికాను, లేవు. కిళ్ళికొట్టుకు పోయి కొనుక్కుని పైకి వచ్చేటప్పటికి ముగ్గురూ కులాసాగా కబుర్లుచెప్పుకుంటో తిరుగుతున్నారు. కులాసాగానేనా? ఎందుకంటే నావంక చూసి కూడా యెవరూ నన్ను పిలవలేదు. సిగరెట్టుమీద నా కసిసంతా చూపుతో నా బాధా ధూమాల్ని ఆకాశంవేపు వెదజిమ్ముతున్నాను నేను.

నాకే గనక ఆమెవంక చూసినప్పుడల్లా, ఆమె నవ్వు, ఆమె నడక పిరుదుల పూపూ చూసినప్పుడల్లా, గుండెల్లో కలుక్కుచునకిపోతే, వాళ్ళ గోలలు, వాళ్ళ తాపాలు, చూపులు, అరుణ అందం, రాత్రి కాంతం, ఎంత ఎన్జాయ్ చేసివుందను? కోర్కె అనేది తలెత్తగానే ‘నాకు’ అనే అగ్ని అంటుకోగానే, అంతా బాధ తీగెలతో కీళ్ళను అల్లుకుంటుంది. యీ లోకం- ఏమీ అక్కర్లేకుండా లోకాన్ని చూడడం చాలా గొప్ప అనుభవం గావును! నటనాన్ని చూసినట్టు—మనకేం సంబంధం లేదనే నవ్వు కాన్స్పైన్తో.

“ఏమిటి అట్లా చీకట్లలో చాక్కుంటున్నావు?”

చప్పన తలెత్తాను.

ఆరుణ పిలుస్తోంది నన్ను. వేదాంతం చెదిరిపోయింది. కిక్కిరిసిపోయింది. సగరెట్లు, పువ్వులు, అటలు, పాటలు, ముగ్గురిని కలిపి నవ్వింపడం పెట్టింగా ఆహ్వానించడం, దెదిరించడం—రెండు గంటలసేపు అట్లా వైరాలూ మరిచి, నర్కసు మృగాలవలె ఆమె చుట్టూ అడము. ఏమియింది వైరాగ్యం? ఆమె కన్నెత్తి చూడకపోతే విరాగం, చూస్తే రాగం చాలా వైరాగ్యాలు ఇంతే.

ఆ రాత్రి ఎక్కణ్ణించి తెచ్చుకుంది లోకంలో ఆ గొప్ప అకర్షణ - ఆ కడపటి రాత్రి? అదంతా నా మనసు మార్పున అకర్షణని భావించుకున్నానా, లేక నిజంగా ఆమె యేమన్నా-జన్మాని కంటే అఖరు దినమని ఏ దేవతల్లో ప్రార్థించి వరం తెచ్చుకుందా? ఆ నిమిషానప్పే ఆమె వంక చూస్తే, ఆమె కళ్ళనీ, రొమ్మునించి పొట్టమీదీ వర్వతం మీదనించి కిందికి జారే నడివలెనదే నమిటనీ చూస్తే చిందు తొక్కి తుచ్చెళ్ళ వెనక పాదాల్ని చూస్తే జన్మమంతా ఈమె హస్తా విగువులో, ఆ నవ్వు పెదిమ తళ తళలో, ఆ నల్లకళ్ళ నీడల్లో కాక, వేయింకో ధ్యానలో బతకడం యెంత మూర్ఖమూ అనిపించింది. ఆ రాత్రి ఆమె నాకు కావాలి-అని నిశ్చయం యేర్పడ్డది. నిన్న రాత్రంతా నన్ను చూస్తో, నా వక్కనే గడిపింది. నేను అప్పుడు ఆమె వేపు చూడనన్నా లేదు, ఏ మొచ్చింది నాకు? ఏ పొరలు కమ్మాయి నా కళ్ళనీ? ఏ దెయ్యం నా మనసుని పట్టింది?—ఆమెని అన్ని గంటలు—ఈ అందాన్నంతా ఉపేక్షచేస్తో పడుకునేందుకు నిన్న అనుకున్నాను.

విలువల్ని మనసే కల్పిస్తోంది. మనకి కావాలని కోర్కె పుట్టిందా? ఎంత విలువైన పదార్థమైతేనేం మనకేం గొప్ప!

ఒక్క నిమిషం విడిగా చిక్కితే! కాని నా కోర్కె తెలుసునేమో, విక్కెదు!

“రహస్యం.”

అన్ని యెన్నిసార్లు పిలిచినా, పకపక నవ్వి.

“నీంహస్యాలు తెలుసులే” అని గంతులేస్తోంది.

ఏవరికి డెస్పరేట్ ఐ, ఓ మూల అందుకుంటే తీరా చెవి యిచ్చి నేను చెప్పకముందే—“నాగన్ చూడు, నీ గడ్డాన్ని చీపురుకట్ట అంటున్నాడు” అని నవ్వుతో పరిగెత్తింది.

“మీకు జాతకం చెబుతాను చెయ్యి చాపండి” అన్నాడు నన్ను దీప్త. దీపం దగ్గర కూచున్నాం.

“పెళ్ళి లేదు. జీవితమంతా వొంటరితనం—ఈ చిన్న గీత లిల్లీ.”

“చిన్న దేమండీ, చాలా బలుపు” అన్నాడు నాగన్.

“ఇంతే బతుకు. ఏమీ మార్పులేదు, ఏదో పుస్తకాలు రాస్తారు. ఏవరికి సన్యాసులై పోతారు.”

“ఏమిటి పిచ్చిముండ సన్యాసై పోతాడా?—ధనుర్మాసాలు మా యింటికి ఖిషకి, ఇప్పుడే చెప్పి పెట్టుకున్నాను, అబ్బాయ్!”

తన చెయ్యి చూపించింది.

“గొప్ప హృదయం—కాని సౌఖ్యం లేదు. ఎప్పుడూ అశాంతి.”

“ఇంతే? నా జీవితం యెక్కువ కాలం భరించలేనే!”

“ఉండండి. పిల్లలు లేరు. పెళ్ళి అవుతుంది. వుండండి. గో
అదృష్టం వడుతుంది.”

“ఎప్పుడు?”

“ఎన్నేళ్ళ మీకు? అయితే యాడాది కిందచే పట్టాలిసింది. అదృష్టం
మంచేనా! డబ్బు, భర్తకి గొప్ప హోదా, ఎవరో గొప్ప మిని....
ప్లాయన్ను ఆక్కణ్ణించి చివరిదాకా అఖండ సాంరాజ్యం—”

“ఎవరో నవాబ్-మహారాజా....అప్పుడు మా వంక చూస్తూ
యిట్లా అడుతున్న రాత్రి జ్ఞాపకం వుంటుందా?”

అరుణ గంతులేస్తోంది. గొప్పదళ! అఖండ సాంరాజ్యం మహారాజా-నవాబు.

“పేరెల్లి రాణంబ”

అంటో గంతులేస్తోంది.

“నాగన్, నేను సంతోషం పట్టలేను. నన్నెత్తుకో!” అంటో చీక
కండా పరిగెత్తుకోంది.

“పిచ్చిముండా, నీకు మా రాజ్యంలో హెడ్కాస్టరు పని యి
స్తానులే!”

పీస్తుగాడు మౌనంలో పడ్డాడు. ఆ రాత్రికి తన జాతకం సంగ
యోచించు కుంటున్నాడా!

నాగన్ అమెని గట్టిగా కావలించుకున్నాడు! స్తంభం వెనక చీకట్లో
నా రక్తం పరవళ్ళు తొక్కింది. రెండు నిమిషాలు గాఢమైన పూపిరి అ
దూరానికి, నా దగ్గిరికి కూడా వినపడుతోంది.

“అబ్బా, వుండు.” అంది అరుణ కంఠంలో కోపం, ఎన్నడూ
లేంది.

దూరంగా వెళ్ళి, ఎంతో చివర, పిట్టగోడ లేని వేపున కాళ్ళు
కిందికి వేళ్ళాడేసి కూచుని కటిక చీకట్లోకి చూస్తోంది. నాగన్ వెనకాల
వెడుతున్నాడు. అమె మెడ తిప్పకందానే.

“వాద్దు నాగన్, వాచ్చావంటే కిందికి దూకుతా” అంది.

అగాడు. మళ్ళీ యే మాలోచించాడో యేమిటో, లోపల నవ్వు
కుంటో వెడుతున్నాడు. ఆ తెల్లని పళ్ళతో చీకటిని చీల్చుకుంటో అతను
వెళ్ళడం యిష్టంలేదు నాకు.

“వెళ్ళకండి నాగన్, అరుణ నెరగదు. నిజంగా దూకుతుంది.”

నా మాటలు నిజమా? నేనే నమ్మానా? ఏమో ఎవరికి తెలుసు?....
అతను వెళ్ళకూడదు. అదీ వుద్దేశ్యం.

అగాడు. అరగంటయింది. ఒక్కమాట లేదు. ఏం చేస్తున్నాము?
మాకు తెలుసు. ఆ పూల జాతెట్టులోంచి పొడుగ్గా, నిలుపుగా, మెడ
దగ్గిరికి, ముడి, మెరిసే తల, కింద వెన్నెముక నించి, వొంగి పక్కలకి
చాచుకున్న పిరుదులు—చూస్తున్నాము. అమె మాత్రం ఏమీ చలించలేదు.
అంతసేపూ మేము ఒక డబ్బా సిగరెట్లు తగలేకాము స్లేయర్స్. పీస్తు
దగ్గిరికి వచ్చింది.

“చూడండి ఏం చేశాడో సాయేబా! ఎంత విచారం కలిగించాడో.
అమె ప్రాణానికి యముడిమల్లే పోగై నాడే! నేను చెప్పలా?”

నేను మాట్లాడలేదు నా ఆలోచనలో. మీ యిద్దరూ యెవరు?
అరుణ నాదీ! అనుకుంటున్నాను పైకి అనకపోయినా.

ఎందుకు అరుణ అట్లా వుంది. అంత నిశ్చలంగా. భయమేసిందో
ఏం జరుగుతోంది? హైచెస్టన్ లో వుండే మనుషుల్ని నమ్మడానికి వీలేదు.
మెల్లిగా లేచి వెనకగా— కూచున్నాను అమెకి. నాళ్ళిద్దరూ వచ్చి

యింకొంచెం దూరాన చతికిల పడ్డారు. అబ్బా! ఎక్కడ పోగై నాడు? పిళ్ళే లేకపోతే, మేమిద్దరం, ఆ డాబా చివర నా చెయ్యి ఆమె నడుం మీద....

“నాకేదో భయంగా వుంది” అంది రాత్రి నుద్దేకించి ఆమె.

“ఎందుకు?” మెల్లిగా మా వేపు తిరిగి చాసింపీట వేసుకుంది, విజంగానే ఆ కళ్ళలో పెద్ద భయం.

“ఏదో అపద రాబోతోంది.”

“ఛీ, నీకా అపద....నేనుండగా!”

“మే ముగ్గురం వుండగా!”

“రాకన్ మానవు....” అని చదివింది. చప్పున ఏడ్చింది.

ముగ్గురమూ ఆమె చేతుల్ని కాళ్ళనీ పట్టుకున్నాము. ఇది నిజమా? ఎత్తా! నాటకమా? అని సందేహం కలిగింది నాకు. కాని వాస్తవమేనని అంటుంది నా వివేకం.

“నా ప్రాణాలర్పిస్తాను, నీ పాదాల దగ్గర” అని నాగన్.

“నా సర్వం నాకనం కానీ నీ వాణ్ణి. దేనిమీద ప్రమాణంచెయ్యను?” అని పీన్.

“నన్ను గురించి సందేహమా?” అన్నాడు ఈ పీటర్.

ఎట్లా తెలుసు మాకు. కోడి కూసే లోపల మా ప్రమాణాలు ఎంత వరకు అక్కరకు వస్తాయో! మాయ!! తైర్ను శిష్యులకంటే గొప్ప వాళ్ళమా?”

“నిజంగా....నా కోసం- నే నెవరు? విద్యావతినా అధికారాలినా.... నా కెందుకు సహాయం చేస్తారు? మీ రెవరు-నే నెవరు?....కాని, నాకేం?

నేను రాజీని, నవాబును, ఐశ్వర్యం పట్టబోతోంది. నాకేం లెక్క” అని ఒక్క మాకు, పీన్ బుజాల్ని పట్టుకుని దూకి, అడుతోంది.

“పీన్ ఇంగ్లండులో యెట్లా డాన్సు చేస్తారు? రా, నాతో డాన్సు చెయ్యి, పిచ్చిముండా, బాండు ప్లేటు పెట్టు.”

“లేదు.”

“అయితే నువ్వే నోటితో పూదు, బాండు లాగు.”

“అరుణ కిరణ ఉదయాచల చుంబిత” అని పాశాను.

చప్పున పీన్ ని వదిలి....

“నువ్వే ఉదయాచలం. నేను అరుణ కిరణాన్ని, నిన్ను చుంబిత చలాన్ని చేస్తాను” అని నా వాళ్ళో వదుకుని మెడమీద చేతులేసి తలని వంచి ముద్దు పెట్టుకుని, ఒక్క గంటేసి లేచింది.

అబ్బ! లేచి వాడికి యీ వరా లేమిటి? అని ఈర్ష్యతో వాళ్ళిద్దరూ చూస్తున్నారు.

అర్ధరాత్రి అయినట్టుంది. అకాశం నించి భూమికి సందేశాలు విన పడేటంత నిశబ్దమయింది లోకం. అటల్లోంచి, కబుర్లలోంచి నిశబ్దం లోకమాయి. అందరికీ నిద్రపోవాలని వుంది. మా ముగ్గురిలో ఎవ రమూ ఆ సంగతి ఎత్తం. స్వయంచరం పోటీ లాగుంది. నేనుకూడా ఎరీనలో ప్రవేశించానని వాళ్ళకి తెలిదనుకుంటాను.

“రండి, నిద్రపోదాం” అని అరుణ అనేటప్పటికి ముగ్గురమూ పోలీసు వాళ్ళలాగు లేచి నుంచున్నాము.

ఎప్పుడో పూర్వం ఈమెని, ఈనాడు నా చేతికి చిక్కని ఈ లావ ణ్యాన్ని, అనేకసార్లు నేను రాత్రులంతా నా చేతుల్లో నా రొమ్ము మీద ఆ నల్లని మెరుగుల తలని, నాకు ఎంతో దగ్గరగా పడుకో పెట్టుకున్నానని

తలచుకోదం....ఎన్నడూ ఒక్కసారైనా సరిగా, అనుభవించలేదే-అని పించే వ్యసనం కన్న తీవ్రంగా కాల్చింది. శ్రీల విషయంలో-అనుభవం-కొన్ని హక్కుల్ని-అజన్మాంతపు హక్కుల్ని యిస్తుంది పురుషుడికి.

హాలోకి వెళ్ళాం.

“పడుకోండి” అని గదిలోంచి మా సక్క చుట్టల్ని విసిరి బైట పడేసి, గది తలుపు వేసుకుంది.

ఇంతేనా యీ రాత్రికి నా గతి? పైగా లోపల్నించి కూనిరాగాని తీస్తోంది. మేము తనని మరిచిపోయి నిద్రపోకదానా?

కానీ పిళ్ళిద్దరినీ నిద్రపోనీ! నిన్న రాత్రి నా దయని కోరుతున్న పిల్ల? అనిక-ఎట్లా నిరాకరిస్తుంది నన్ను?

పిళ్ళిద్దరూ ఎక్కణ్ణించి దావరించారు? వాళ్ళిద్దరూ దావరించకపోతే, నాకి కొత్త ఆకర్షణ కలిగేదే కాదేమో అనే సందేహం అప్పుడు కలగలేదు. ఈ రత్నపు రాళ్ళకి, ఈ బంగారు లోహానికి ఈ విలవకలగడం, ఎక్కువ మంది అవి కావాలని కోరడం వల్లనే నేమో!

వాళ్ళిద్దరూ కూడా? నాలాగే, “వాళ్ళిద్దరూ నిద్రపోనీ!” అనుకుంటూ వుంటారని అనుకోలేదు.

నేను, నిద్ర-కల-అరుణ పక్కలో కూచుని నిన్న రాత్రి మల్లనే నా మీద అనుకొని లేపుతోంది. నన్ను ముద్దుపేర్లతో. చుట్టూ చూశాను. ఎవరూ లేరు. కల గావును. ఏమైనారు. గది తలుపు అట్లానే వేసివుంది. ఎన్ని గంటలు? డాడా మీదికి వెళ్ళాను. అప్పుడే చంద్రుడు వాడిలిపోయిన చంపకంవలె నముద్రంమీద వుదయిస్తున్నాడు, పచ్చని చాళు చేసుకుంటూ.

“ఎవరు?”

“సాబ్-థాయీ!”

నాగన్-వీడుస్తున్నాడు. హడలి పోయినాను, అంత పెద్దవాడూ, గడ్డంవాడూ యాడవడం.

“ఏమిటి?”

ఆ గదికేసి చూపుతాడు.

“దీస్తు-దీస్తు లోపల వున్నాడు. చూడండి ఆ అక్రమం! చాలా సీతేని పని” అశ్చర్యంతో చూస్తున్నాను “సీత” అనే పదం విని చాలా రోజులయింది. అందులో ‘నాగన్’ ఆ పదాన్ని నా మొహాన వుచ్చ రించడం!

“పూరుకుంటారే? మర్యాదస్తులు మీ యింటో ఏమిటది?”

నాతో! అరుణ, నేను కావిలిండుకున్న అరుణ, వెన్నెలవలె చేతికి టిక్కెట్, విద్యుల్ల తవలె యిటూ అటూ పరుగెత్తే అరుణ, ఈ రాత్రి నాకు పెళ్లి పుడుతుందేమో, నామీద నాకు స్వాధీనం తప్పి ఏమన్నా చేస్తానేమో అనేట్లు దాదాపడే నాతో యీ మొర!

“వాళ్ళ యిష్టం.”

అదిరి పడ్డాడు.

“అదేమిటి? వాళ్ళ యిష్టమంటారు!”

వినిపించుకోక పచార్లు చేస్తున్నాను. వెంటబడ్డాడు. పిళ్ళిద్దరూ ఎట్లా వస్తారు, అని కోరుకొంటున్న నా వెంట!

“ఆమె యిష్టమంటా రేమిటి? ఏ మాత్రమూ కాదు. నాకు తెలుసు. వాడిమీద యిష్టం?”

మేడ అదిరేటట్టు నవ్వాడు అతి హేళనగా, విట్టర్ గా.

(6)

“అ గేదె మీద, ఆ రాబందు మీద! ఆ సైతాన్ మీద—”

ఇంక మాటలు రాక అగాడు.

నిజమా? దీస్తు లోపల వున్నావా? అంత నీచమా? అంత కళ్ళ కనపడని కామమా? పువ్వుకన్న మృదువైన ఆరుణి? దీప్తా!!!

నా రే చాకనై తేనా? పిళ్ళిద్దర్ని నొదిలించుకుంటే మాత్రం? అరుణ-ఎవరిది అరుణ? ఈ లోకాలో అందం ఎవరి హక్కు? ఈ విశ్వ సౌందర్యాన్ని ఎవరు దాచుకోగలడు?

“పొమ్మనండి, వాణ్ణి పొమ్మనండి!” అని నా బుజం పట్టుకుని కూడా ఏడుస్తున్నాడు. నాతో, నా ముందు. ఎట్లా చెప్పను? వాడూ వీడూ, ఇద్దరూ భస్మమైపోవాలని కోరుకుంటున్నాను.

ఇతన్ని వాడుల్చుకోవాలి.

“నాగన్! అరుణని గురించి మీ ఆభిప్రాయమేమిటి?

మాట్లాడలేక గుడ్లు తేలేశాడు.

“అమె - పుణ్యరాశి - ఈ లోకంలోని మధుర రుతాలూ, పుష్పాలూ, ఆరిదాలూ - అన్నీ కలిసి - ”

“అది కాదు. ఒక్కర్నే ప్రేమించి, వారినే నమ్ముతుండే మనిషి కాదు. పురుషులు అమెకి అట వస్తువులు, అమె తృప్తికి ఉపకరణాలు.” నా కసి తీర్చుకుంటున్నాను అరుణ మీద.

ఉరిమి చూశాడు నా వంక.

“చాలు ఇంక వాక్కమాట వాడు. అమెని, ఆ దేవిని, ఆ పుణ్య మూర్తిని, యేసున్నా అన్నారా - ” పల్ల కొరిశాడు.

నేను నోరు మూసుకుని, ఎందుకన్నా మంచిదని దూరం పోయి నాను.

“నా పిచ్చిగాని, ఆ మాటలు చెప్పటం ఏం లాభం? నాకు పూర్తిగా తెలిసినా, ఏమన్నా నా వ్యామోహం తగ్గిందా?”

“మీరేం చెయ్యరా? సరేలేండి. ఏమన్నా కాసిండి. ఆ తలుపు బద్దలుకొట్టి—వొంగ—నక్కి—పడుతున్నట్టే పడుకుని వాడు—వాణ్ణి బైటికిలాగి గొంతు యెట్లా పట్టుకొని —“ చచ్చాను. గొంతు నొక్కుతున్నాడు.

“వుండు - వుండు.”

“ఎస్పాన్జ్ మీ సాబ్. నా వొళ్ళు తెలిలేదు. కాని వాణ్ణి వొడలను.”

అపాను, స్రయత్నించాను. అరుస్తాడు, జెబ్బలు చదుస్తాడు. పొదుగు వాళ్ళంతా లేచేటట్లున్నారు. నేను తెంపరరీగా నిశ్శ్రమిస్తే మంచిది.

అరుణా! అరుణ తలుచుకుంటే పిళ్ళిద్దర్ని కూడా ఒక కంచంలో పాలు తాగిస్తుంది. అదేమో అమె చూసుకోవలసిందే.

మెల్లి గా కిందికి జారి తలుపు తీసుకుని రోడ్డుపట్టాను. నిర్జనమైన వీధిలో యెక్కడ తిరిగానో ఎంతనేపో. ఏ ఆలోచనలూ లేవు. ఒక ఆలోచన వచ్చిందా, దాని వెనక ఇంకోటి. భయం, తెలసీ, నందేహం, ఆశ్చర్యం, అనహ్యం, నా మీద నాకు జాలి, ఈ అరుణ యెట్లా స్నేహ మయిందని కోపం. అటువంటి వాళ్ళని చేరతీనే మనిషిమీద ఏమిటి వాంఛ అని నా మీద కోపం.

ఈ జ్వరం, యీ శాపం, యెట్లా వొడులుతుంది? ఈ మధ్యలేనిది—నాకి రాత్రికి యెందుకు ఈ వెర్రిమోహం కలగాలి? ఎట్లా బికకడం! నిజంగా ఆ దీస్తు గదిలో చేరాడా! పుష్పానికన్న మృదువైన ఆరుణ శరీ

రాన్ని, నిన్న రాత్రి నా వంక నవ్వుతో చూస్తో పడుకున్న అరుణ ఆ పెదవుల్ని — ఎంత అహంభావం పురుషుడికి! ప్రేమించాడా, తనంత నుందరుడూ, రసికుటూ, యోధుడూ — యింతెవరూ లేరనుకుంటాడు, కాని ఆ బాధ! ఆ రాత్రి కొల్చిన బాధ! దూరంగా పోలేను. ఆ యింట్లోకి వెళ్ళి, నిజాన్ని యెదుర్కోలేను. నిజంగా గదిలో వున్నాడా? వుండడం నిజమైతే ఆళ్ళ హత్య చేసుకోవలసింది. నిన్న రాత్రి, ఆ మెకి ప్రములున్నారని నాకు తెలిదా? తెలిసినా బాధలేదు. ఈ రాత్రి యిట్లా యెందుకై నాను?

వెళ్ళాను. కాళ్ళిడ్చుకుంటో, మేడమీద దీపాలు, కంఠాలు, ఏమిటి కొత్త గోల? చంపాడా?

ప్రజలా? పోలీసులా? బావుంది. ఆ దీప్తు చచ్చిందంటే కొంత తృప్తిగానే వుంది.

నేను గుమ్మంలో అడుగు పెట్టానోలేదో, యిటాఅటా ఇద్దరుగట్టిగా పట్టుకున్నారు. హడలిపోయినాను. నోట అరుపు కూడా రాలేదు.

“భాయ్!”

“మిస్టర్!”

నాగన్, దీప్తు ఇద్దరూ! ఇద్దరి మొహాల వంకా చూశాను. ఇద్దరూ బూజం ప్రెండ్స్ (Bosom friends)—

“ఎవరో వచ్చారు.”

“వాడెవడు అరు....”

“ఆ బొండుగాడికి అదేం అధికారం?”

“అరుణ—అదేమిటి అట్లా భయపడుతుంది! భయం అంటే యెరగని—”

“మిస్టర్ సార్, వాళ్ళు నీల్లేదు మన యింట్లో.”

“నీల్లేదు సంపెయ్యండి.”

“సంపడం కాదు, చంపేద్దాం.”

“దీప్తు నువ్వు ఆపంగనామాల వాణ్ణి, నేను ఆ బొండుగాణ్ణి—”

“నువ్వు ఆ ముసలిదాన్ని వేసుకో, మిస్టర్ సార్!”

“ఏమిటది?” అన్నాను.

“చంపేద్దాం.”

వాళ్ళతో లాభం లేదని ఆళ్ళర్యపడుతూ పైకి పరిగెత్తాను.

తొరతొరగా పరిగెత్తితెళ్ళి, చీకట్లో చూడక ఏదో బస్తాకి తగిలి, బోర్ల బొక్కల పడ్డాను. ఆ బస్తా మూలిగింది. దులుపుకు లేచి చూస్తే ఆ బస్తా మూలిగే అవార్ల కింద మారింది. తెల్ల గడ్డం, చేతిలో రుద్రాక్షల కావళం. అంతటితో ఆయన్ని వొదిలెయ్యవచ్చు. ఎందుకంటే కథ అఖరయే వరకు రుద్రాక్షలు తిప్పడం తప్ప ఆయన యేమీ చెయ్యలేదు, చీకట్లో నన్ను పడెయ్యడం తప్ప.

హాలు మధ్య కూచుని వున్నారు కథా నాయకులు. కుంటుకుంటో పోయినాను. అరుణ తలెత్తి కూడా చూడలేదు. ఆమె మాటాడిన జ్ఞాపకమే లేదు. మాటలన్నీ జయరావే కానిచ్చాడు. జయరావు తల్లి కూడా వుండి గాని జయరావు అన్న పదానికల్లా ఊత ఇవ్వడం తప్ప ఆమె కూడా స్వతంత్రించలేదు.

జయరావు అరుణ అధికారి. స్వంత హక్కుదారుడు, సంఘం, లా, సీరి, దేవుడు, దోవన పోయేవారు, అందరూ అతన్ని యజమానుణ్ణిగా నిలబెట్టారు. అంటే అరుణ భర్త.

అంతేగాక జయరావు మా నాన్న ప్నేహితుడు. ఇంకా నన్ను కుర్రాడికిందే బ్రేవ్ చేస్తాడు.

“ఏమిటిదంతా?” అన్నాడు మామూలు అధికారంతో.

ప్రశ్న వెయ్యడం ఎంత సులభం?

నేను మోకాలు చర్మం ఎంతవరకు భూదేవి తీసుకుందో చూసు కుంటున్నాను.

“ఈ పెథవకారునంతా ఎక్కడ పోగు చేశావు?”

కనుకొలికి లోంచి అరుణ వంక చూశాను. కొత్త పెళ్ళికూతురు వలె అమాయకంగా, సిగ్గుతో తల వొంచుకుని కూచుంది.

“ఏ మాట అంటే ఎటు జారతానో! ‘అమాయకురాలు’ అబల, సుకుమారి, ఆమెకి ఏం అపాయం తెస్తానో!”

“వాళ్ళ....”

“ఊ, వాళ్ళ?”

“చదువుకున్నారు, నాతో.”

“ఐతే?”

ఏమంటావు? ఏం చెప్పమంటావు? అరుణ! నువ్వేం చెప్పావు? ఎందుకు పోయినాను బైటికి?

అప్పుడే విచ్చి ముఖంకేసి చూపే పువ్వుని ఎవరన్నా నలిపేస్తారా వేళ్ళల్లో! అప్పుడే నిద్రలోంచి బైటికివచ్చి చేతిమీద కూచున్న సీతాకోక చిలక కంఠం నులుముతారా? అరుణ అంత నిస్సహాయంగా, దయని హృదయంలోంచి పిండుతో చూసింది.

“ఏం చెయ్యను మరి? కిందనే వుంచాను?”

“కింద వున్నారా? ఐనా నువ్వెక్కడికి పోయినావు? యీ అర్థ రాత్రి అరుణని ఆ పశువులతో వాదిలి?”

ఏం చూశాడు? బీష్టు ఎక్కడ వున్నాడు వీళ్ళు వచ్చినప్పుడు? ఎవరు చెబుతారు నాకు?

“మేనర్ లెస్ ఫ్రెండ్స్” అన్నాను.

“ఏదో, చిన్నప్పటి ప్నేహితుడివని నమ్మి నీ యింటికి ఒస్తే బాగా చేశావు!”

“మంచివాడివి నాయనా!” అంది ముసలమ్మ.

“ఐనా, నువ్వెందుకు పెళ్ళి చేసుకోవా?”

అరుణ పెదవుల చివర నవ్వా!

“ఆ రావల్ల వారి....”

“అమ్మా! వుండు—”

“ఇది ఎందుకు వచ్చింది యిక్కడికి అసలు?” అన్నాడు.

ప్రశ్న బావుంది!

ఆ మెట్ల మీద చప్పుడు వాళ్ళిద్దరూ వొస్తున్నారు గావును బాబూ!

“స్కాండలస్ (Scandalous) ఈ కాలంలో అడవాళ్ళకి ఏమీ....”

తక్కింది చేత్తో చూపించాడు.

మెట్ల మీద దగ్గు! ఏం చెయ్యను!

“నెక్టు ప్రైయిన్”

“నాలుగింటికి.”

“అ సాయేబు యెవడు నీ యింట్లో? వాడు మేడ మీదికి యెందుకు సగం మెట్లు దిగుతున్నాడు నేను వచ్చేటప్పటికి? ఆ యెలుగుబంటిగాడు నయం, మర్యాదగా వీధుల్లో వున్నాడు.”

అమ్మా!

కాని, నిజంగా మీదే ఇన్నో సెంచేనా?

అమ్మ! ఎంత బరువు దించినట్టయిందీ, నా గుండెల మీద నింపి! కాని—

ఆ పంగనమాలవాడు గొణుగుతున్నాడు—

తావళం తిప్పతో—

“మూడయిందీ, బైలుదేరదాం.” అని.

ఎవరూ మాట్లాడలేదు.

అరుణ మాత్రం నా వంక కొంచెంగా కళ్ళెత్తి చూసింది. కొత్త పెళ్ళికూతురు తల్లివంక చూసినట్టు.

“అప్పుడే వెడతారా, రెండు రోజులు వుండండి?” అన్నాను అతిధి సత్కార పూర్వకంగా, మర్యాదకోసం. ఉండరని నాకు తెలుసు. కాని తెలివికన్న, గొప్పశక్తి నా మీద యెట్లాంటి ‘జోక్సు’ ప్రయోగిస్తోందో ఎట్లా తెలుసు?

“ఇక్కడా! చాల్లే! ఒక్క నిమిషం అరుణని ఈ ఇంట్లో వుండ నిస్తానా?”

ఈ భర్తలంత పూర్వ ప్రపంచంలో వుంటారా అనుకుంటాను. కాళ్ళ కిందినించి భూమి కొట్టుకుపోయినా, ఇంకా అధికారం తమదే ఐనట్టు మాట్లాడతారు. భార్య జూపిపోయినా, భర్త అధికారాన్ని చేతుల్లోనే పట్టుకుని డాబుగా కూచుంటాడు, పారిపోయిన దొంగవాడి పై బట్టను పట్టుకుని ప్రతాపాలు కొట్టే పెద్ద మనిషిలాగ! పారిపోయిన గుర్రం కళ్ళెం చేత్తో పట్టుకుని కిళ్ళెంకోసం గుర్రం తిరిగి వస్తుందని ఆశపడే పెరి రౌతులాగు!

“నేను రాను.”

నిశ్శబ్దం! అచారి మహాశయుడు మాత్రం కొంచెం విగ్గరగా, “భగవతీ—” అంటో గొణిగాడు.

“ఏమిటోయ్! ఏదో రాదట!” అన్నాడు జయరావు నాతో!

ఈ ప్రశ్నలు వెయ్యడానికి నేను దొరికానా?

“రాక”—అన్నాడు భార్యవంక.

“అడుక్కుతిను” అని అందిచ్చింది తల్లి.

“అదే నయం” అనుకున్నాను. కాని బైటికి ఆనలేదు.

“ఎందుకు రావు?”

మాటల్లేవు. బైట చల్లని గాలి మొదలు.

“నిన్నేం కష్ట పెట్టాను? కొట్టానా, తిట్టానా, నీకేమన్నా తోటు చేశానా? ఏ మీటింగులకన్నా అటంక పెట్టానా?” వదిరోజుల కిందట అదేదో కాకినాడలో స్త్రీల మీటింగని బైలుదేరితిని. ఒక్క ఉత్తరం లేదు—నిన్న వెంకటేశం యీ వూరు రైలు స్టేషనులో నిన్ను చూశానని రాస్తే, తెలిసింది.”

వెంకటేశమేనా? బంధువుల్లో, మ్యూడస్తుల్లో వెంకటేశమంత వివేకవంతుడు, బుద్ధిమంతుడు, అవర్ణవ్యక్తి లేడని ప్రతీతి. అతని పేరు వింటే ఆ రోజుల్లా జబ్బు పడతాను నేను. ఆత్మహత్యకి బుద్ధి పుట్టినప్పుడల్లా వెంకటేశం జ్ఞాపకం వస్తాడంటుంది అరుణ. మరేం లేదు వాణ్ణి ముందుదంటి, లోకానికి కడవటి వుపకారం చేసి మరీ పోదామని.

వాళ్ళిద్దరూ కింద యేం చేస్తున్నారో పైకి పిలిస్తే పాపం?

“అవును, పుణ్యాత్ముడు వెంకటేశం రాసిందాకా, తెలిసే తెలియదు!” అంది మునలి చిలక.

“ఏం మాట్లాడవేం? ఏం లోపం చేశాను చెప్పు?”

ఆ మాటే యీ కాలంలో ఎంతమంది స్త్రీలను, అనాథలను, అమా యకుల్ని అడుగుతున్నారు, పంచాయతులలో, ఇళ్ళలో, కోర్టుల్లో, పీఠుల్లో, పదిమందిలో? ఏం లోపమా? ఆ స్త్రీ నలుగురి ముందూ చెప్ప లేని లోపాలు—ఆమెకే తెలియని లోపాలు, చెప్పినా లోపాలని లోకంలో వాప్పుకోని లోపాలు! ఈ కొత్త కాలంలో, కొత్త పూహల్లో, కొత్త పిలుపుల్లో, కొత్త వాతావరణంలో, ఆత్మని నలుదిక్కులకి కొత్త ఆకలి పెట్టి ఆశాంతి పరిచే కొత్త కాంతుల్లో, స్త్రీని పాత గూళ్ళల్లో, కుక్కు పురాణ సీతుల్లో, నవీన జీవితానికి ఏ సంబంధమూ లేక పుచ్చిన నీతి నిబంధనల్లో, కుళ్ళిన ముసలమ్మల శాసనాల్లో, దుర్బరమైన గృహాల్లో కళ్ళుమూసి, బంధించి వుంచాలని చూసే నేర్పుగల ధూర్త లోపం. కుల గిరులే, దేవతలే, భూమే మారుతూ వుంటే, స్త్రీని మాత్రం, జీవనం తీసి కిలచిచేసి మూల దాచాలని చూచే మూర్ఖపు లోపం! వాళ్ళని చిగురింపజేసే వసంతోత్సవం లోక కళ్యాణంగా కలుగుతూ వుంటే, తలుపులు బిగించి స్త్రీని “నా మొహం చూడు, నా దొర్ర చూడు.” అని కులుకుకో యెదురుగా “సుంచున్న లోపం!

ఎట్లా చెప్పుకుంటారు స్త్రీలు ఆ ప్రశ్నలకు జవాబు!

అరుణ మాట్లాడలేదు.

“ఏం అదేదో చెప్పరాదూ?”

అనుమానం వుంది. ఏదో లోపముందని. అదేదో ఆ మానవుడికే తెలియదు. తెలిస్తే దీడ్చుకుందామనే ప్రయత్నం చేస్తాడేమో! ఎందు కిట్లాంటి కష్టం తనకు ప్రాప్తించిందా, తాను ఏం చేశానా, అని విస్మయం చెందే జయరావుని చూస్తే జాలేసింది.

అంధకారంలో, దోప తెలిక తదుముకోవడమేగా జీవిత యాత్ర అంటే !

“లోపం లేకపోవడమే గొప్ప లోపం కావాచ్చు.” అని విట్టు వేదామనుకున్నాను కాని దై ర్యం లేకపోయింది. ఆ ముసలమ్మని చూస్తే. కళ్ళు భ్రమింపజేసే సౌందర్యం కావాలి జయరావుకి, తక్కిన పురుషులకి, ఇళ్ళనీ, మంచాల్నీ వెలిగించేందుకు. కాని ఆ సౌందర్యం వెంట నడిచే బాధ్యతలు అబ్బగలేదు. అంగీకరించే ఉదారతా లేదు.

పద్యం కావాలి. భ్రమరాలు అబ్బగలేదు. తోలితే ఒక్కొక్కప్పుడు కుడతాయి. పద్యాన్ని దుమ్ములో జారవిడుస్తాము, లేక ఆ తొందరలో రేకుల్ని చీల్చేస్తాము.

అయ్యో ఎంత గతి పట్టించని కనికరింపి యెవరన్నా రేకుల్ని పోగుచేస్తే అపనిందలు సాగిస్తాము.

“నేను మీతో రాను.”

అదే మాట !

“అవును ఎందుకు వస్తావు? సుఖంగా తిరగడం మరిగిందానివి! నీకు మొగాళ్ళూ, పోకులూ, నీ ఆటలూ—” అంటోంది.

మొగవాడు పూరుకున్నా, అడది పూరుకోడు. ఏ సంగతినయినా మంచాల అసహ్యపు ‘లెవెల్’కి లాగిందాకా!

కొడుకు అందుకున్నాడు. తల్లి ‘వాల్సు’ తెరిచింది. కొడుకు లోపలి కోపం దాంట్లోంచి ప్రవహించడం ప్రారంభించింది. ఏదో అనబోతున్నాడు — మరవలేని మాటలు - ఎన్నేళ్ళో కలిసివున్న హృదయంలో కలుకుమనే మాటలు అనబోతున్నాడు.

“పోనీ, నాలుగురోజులు ఉండనీండి ఇక్కడ. ఆలోచించుకుని వస్తుంది.” అన్నాను.

“ఇక్కడా? ఈ ఇంట్లో ఏం ఖర్చుం నా భార్యకి ఇక్కడ వుండడానికి?”

తన పెద్ద మేడా, మోటారూ, అవులూ, పట్టుకుర్చీలూ తలుచుకున్నాడు.

“ఈ రొడీలూ, తురకాళ్ళూ.”

“అదేం పాడు బుద్ధి నీకు? ఈ వెధవలంసరూ నీకు స్నేహితులేమిటి? ఎటువంటి వంశం మీది? మీ తాతగారు యజ్ఞం చేశారుకదా? మీ పెనమామగారు వైశ్యదేవం చేసేవాడు? నువ్వు మరి యింక బ్రష్టుడివై పోయినావేం?” అంది.

“కాని యిది యెందుకు రావాలి వీళ్ళ దగ్గరికి? దానికి పుట్టిన బుద్ధి లేదూ!” అంది మళ్ళీ.

ఆ మొగాడు శ్రీ మీద వ్యామోహంతో తన అత్తనే వంచన చెయ్యాలని చూసినా తల్లి పూరుకోడు. ప్రేమ గల తల్లి. ఇంకా అంటోంది.

“దాని గుణం దాని రక్తంలోనే వుండి లేదూ. దాని పిన్నమ్మ గారు—తెలుసుగా!” నాకు వొళ్ళు మండింది.

“పోనీ. వాడెయ్యండి.”

“ఎందుకు ఒచలా?” అన్నాడు జయరావు.

“ఆమె చాలా అవినీతి పరురాలుగా! అక్రమమైన స్నేహాలు చేస్తుందిగా!”

“ఎవరన్నాడు ఆ మాట!”

“నే నంటున్నాను.”

“అంటే పళ్ళు రాలతంకాను! అరుణ! అరుణని అంటావా ఆ మాట?”

నా యింట్లోకి ఒచ్చి నన్ను తంకానంటే! ‘నా ఇల్లు’ అని యీ నాడు జ్ఞాపకం ఒచ్చిందిగాని, ఆనాడు రాలేదు, మరి యెందుకో యే జన్మలో జీవనం నెత్తిమీద కొట్టి ఆ భారాన్ని బిడులు చేసిందో. నా ఇల్లు, నా డబ్బు, నా ఆస్తి, నా భార్య-ఇట్లా యోచించడం చాలా తక్కువ నాకు.

“కోడళ్ళకి కరువేముంది యీ దేశంలో” అన్నాను.

తల్లి కళ్ళు మెరిశాయి ఆశతో. కాని మొగవాడు — కొడుకు —
“అరుణ గ్లామర్ కి దాసుడు. ఏం చేసినా, అరుణ, తనముందే వ్యభి-
రించనీ, వియోగాన్ని భరించలేక ఆమర్యాద పడలేక తాను చూడలేదని
నమ్ముడానికి సంసిద్ధుడైన మొగవాడు —

“అరుణ ఏం చేసింది పాపం! ఈ పిచ్చి అరుణ. ఇంకా చిన్న
తనం ఒదలలేదు, అల్లరిపిల్ల” అని ఆమెని విడవడమనే తలుపునన్నా
భరించలేక, ఆమె బుగ్గ పట్టుకున్నాడు.

ఆ దృశ్యం భరించలేక తల తిప్పేసుకున్నాను.

రెండు నిమిషాలయింది. ముసలిది పూడుకో తలుచుకోలేదు.

“రైలు బయలువుతోంది మరి!”

హానం.

“బండి పిలవరా, అదే ఒస్తుంది!”

“పిలు బండి.”

కిందికి దిగుతూ అరుణ వంక చూశాను. నీమీ కనురెప్ప కదల్చ
లేదు. మెట్ల దగ్గర నా కంపానియన్స్ ఇన్ మిజరీ companions in
misery ఇద్దరూ పట్టుకున్నారు.

“ఏమయింది? ఏమయింది?”

నాకు జవాబు చెప్పే వోపికలేదు. చెపితే పిళ్ళిద్దరూ యేం గోల
చేస్తారో, చూట్లాడకుండా వెళ్ళి బండిని కేకేశాను.

“వెడుతున్నారా?”

ఎంత సంతోషం, వాళ్ళకి? అరుణ పుంటుందనే వాళ్ళ ఆశ,
నా రెండుకు?”

తల వూయించి పైకి పోయినాను.

“వెళ్ళి వస్తాను య్యా!”

లేచాడు.

అప్పటికి అరుణ నా వంక చూసింది. నేను కళ్ళు కిందికి
వార్చాను.

“నేను రాను.”

“రావూ, రావూ, ముమ్మాటికీ.”

“రాను.”

“ఇంక యీ పాటికి లే.”

ఆ కంఠంలోనే తెలుసు నాకు, వాళ్ళతో వెళ్ళదని, కాని వెళ్ళక—
భార్య భర్త పిలిస్తే వెళ్ళక?— తరవాత ఆలోచన రాదు. మహా
సముద్రం.

ఎక్కడో నా విద్యని, విజ్ఞానాన్ని, నా సానుభూతిని, తర్కాన్ని,
నేను కష్టపడి నిర్మించుకున్న అభిమానాన్ని, దాటి, ఎక్కడో లోపల నా
పిక్కదేవతల రక్తం—

“దాగా జరిగింది. అదది హద్దు మీరి వోకం మీద పడడమా?
కుర్రాళ్ళూ, మంగలాళ్ళూ స్నేహితులా! పో, లాక్కుపో, భర్తవి,
అరీనం చేసుకో!” అందోంది నాకు తెలికండా కులాన్ని నిరాకరించిన నా
కులాభిమానం, మతం లేదనే నా మతాభిమానం, స్త్రీ స్వేచ్ఛకోసం పోట్లాడే

పురుష అహంకారం, జెలసీ. చచ్చాయనుకొన్న ఆ ముళ్ళ మొక్కల మోళ్ళన్నీ చిగిర్చాయి, ఆ రాత్రి ప్రవహించిన కుళ్ళునీళ్ళలో. కాని అప్పుడు నాకు తెలీదు ఆ సంగతి.

సరిగా ఆ సమయానికే ఆ యిద్దరూ పైకి వచ్చారు.

“అరగంటా అయిందీ” అన్నాడు దీప్తు.

నాగన్ అరుణ దగ్గరిగా వెడుతున్నాడు.

“ఎవరు నువ్వు?” అన్నాడు జయరావు.

“క్యా? దివానా క్యా?” అన్నాడు సాహేబు.

“పద!” అన్నాడు అరుణని భర్త.

వాళ్ళిద్దరూ రావడంతో అరుణకి కొత్త దైర్య మొచ్చినట్టుంది. ఇరవైమంది జయరావుల్ని పచ్చిగా విరుచుకుతినే సామర్థ్య మున్నట్టు కనపడే తన ఆరాధకుల్ని చూసి.

“నేను రాననీ ఒకసారి చెప్పితే చాలదా? రాను రాను రాను.” అని గదివేపు తిరిగింది.

జయరావు చాలా నాగరికత చెందిన మునసుబు. జయరావులో ఏ మృగాలు గోండ్లుమన్నాయో!

“రావా-” అని ఆమె బుజం పట్టుకుని లాగబోయినాడు. ఒక్క చిన్న మెలికతో బుజాన్ని తప్పించింది అరుణ. జాట్లు పట్టుకున్నాడు జయరావు. ముడిలోంచి పువ్వులూ, పిన్నులూ జల జల రాలాయి. అడవి యెదిరిస్తే భరించగల మొగాడు మొగాడా? ఒక్క చక్కని ఫుట్ డాల్ కిక్కుతో జయరావుని గోడరేపి తన్నాడు దీప్తు.

“అచ్చా!” అన్నాడు మహమ్మదీయుడు. అప్పటికీ ఏకమైనాయి వాళ్ళ ఫీలింగ్స్ పూర్తిగా.

యుల్లుమని సంతోషించింది—నా హృదయం. వైటికి నిర్ణాంతపోయి చూస్తున్నాను నేను. కాని,

“భగవతీ—” అంటున్నాడు పంగనమాలు ఆయన.

తల్లి మాత్రం కొడుకుని లేవతీస్తోంది.

కొడుకు నోట మాట లేక, చూస్తున్న వాడల్లా తటాలున.

“ఎవడు మీరు? ఎవడు మీరు? పోలీస్, పోలీస్ యెట్లా రానిచ్చావు నీళ్ళని నీ యింటికి? నీళ్ళు నీ స్నేహితులేమిటి?” అంటో లేచాడు నా మీదికి.

కొరవ సభలో ప్రావీణివలె కొమ్ము వగరుస్తో కళ్ళ నిప్పులు రాలుస్తో నుంచుంది, అరుణ. ఆ సభలో దుశ్శాసనుణ్ణి చంపివుంటే ద్రావ దీకీ వచ్చే సంతృప్తి కనపడదీ ఆమె కళ్ళలో కొంచెంగా.

నేను నిందాపరంగా చూశాను దీప్తు వంక.

“అరుణని-అరుణ జాట్టుని- మీడు- యీ పశువు కాకుతావా.”

కోపంగా మళ్ళీ ఏదో చెయ్యాలన్నట్టు చూశాడు అరుణ వంక జయరావు.

“అ, నే నున్నాను జాగ్రత్త!” అన్నట్టు నాగన్ అడ్డంగా కదీలాడు కొంచెం. జయరావుని చూస్తే జాలేసింది.

“ఛాయీ! వీణ్ణి బయట పాతెయ్యనా?” అన్నాడు నాతో నాగన్.

అరుణ నవ్వు పెడపుల్లోనే కుక్కుక్లేక పోయింది.

“అమె భర్త.” అన్నాను.

ఆ ‘భర్త’ అనే పవిత్రపదం అన్ని దౌర్జన్యాలనీ, అసహ్యాలనీ, క్రౌర్యాలనీ, కడిగివేసే మంత్రాక్షరం వలె.

భర్త! ఆ మాట ముందు యిష్టాలు, ధర్మాలు, హృదయాలు, స్వేచ్ఛలు, ప్రేమలు, పాపాలు-అన్ని తలలు వంచి తప్పుకోవలసిందే!

పీస్టు, సాహెబ్ తెల్లపోయి నా వంక చూశారు. ఒక్క మాట లేదు. మెల్లిగా హాలు ఆ చివర కిటికీ దగ్గరికి వెళ్ళి నుంచున్నారు, మాట్లాడకండా. అన్ని మతాలూ తల వంచవలసిందే ఆ భర్త అనే పదం ముందు.

అరుణ పెదవి విరిచి, కళ్ళు నాల్చింది కిందికి.

ఇప్పుడు స్పష్టంగా తెలుస్తోంది. ఇదివరకు వాళ్ళకి తెలీదు, జయ రావుకి వున్న అభిశరం. దేవునూ, నీతి, పురోహితునూ, అరుణ తల్లి, ఆశీర్వాదించి జయరావు చేతుల్లో పెట్టిన హక్కు యిప్పుడు తెలిసింది. ఆ భర్త అనే వొక్కమాటతో తను బాధ్యతల్ని ఒదులుకుని, సంబంధాల్ని కోసేసుకుని ధర్మపరులు, మర్యాదస్తులు, ఉద్యోగస్తులు వాండ్లరూ తప్పు కున్నారు.

“తమరు భర్తా, తెలీలేదు. క్షమించండి. అమెని తీసుకోండి, కోసు కోండి, మాకేం సంబంధం?” అంటున్నాయి వాళ్ళ దేహాలు, ప్రతి స్వేద నాళంలోంచి. వాళ్ళ మాత్రం భర్తలు కారా? కాబోరా? సంసారపు

వాక్కుల్ని పునాదుల్ని ప్రశ్నించి ఎదురు తిరిగితే అదదీ? వాళ్ళ భార్యల మీద హక్కులు నిలవాలా? లేదా?

అదే మొగాళ్ళకి మొగాళ్ళకి వుండే కన్వెన్షన్ అదే ఫెయిర్ ప్లే. ఆ ‘ప్లే’లో అదది చేరదు. అన్నీ మొగవాళ్ళ క్లబ్బులు.

“రావుజే?”

అన్నాడు జయరావు.

అరుణ వంక చూశాను. నా వంక చూసింది.

“నా ఆరేఖన చీరా, దుష్వేనా ఏసీ?”

నన్నడుగు తుండేం?

అమ్మా! జయరావు నిట్టూర్పు విడిచాడు.

గదివేపు వెడుతోంది, బుజం మీదనించి నావంక వక్కసారి చూసి. నా బుద్ధి మాంద్యాన్ని కూడా చీల్చింది ఆ చూపు. అర్థమయింది. వెంటనే వెళ్ళాను.

చీకటి గదిలో మరీ చీకటి మూల నా స్కూలు కోటు వక్కన వెతుకుతోంది. చప్పున నా మెడమీద చేతులేసి,

“నేను వెళ్ళను, నేను చచ్చిపోతాను వెడితే, నేను వెళ్ళను. నన్ను వంపకు” అని యేడ్చింది.

“వెళ్ళక—”

ఎన్ని కథలు రాస్తేనేం? కలలు కంటేనేం? కబుర్లు చెబితేనేం? కోతలు కోస్తేనేం? భార్య భర్తతో వెళ్ళనని యెదురు తిరిగి గతిలేదని శరణు చొస్తే—

“వెళ్ళక—!!”

నా మర్యాద? నా గౌరవం?

“ఇక్కడే వుంటా, సీతో.”

“అతను గోల చేస్తాడు.”

“చెయ్యనీ, నన్ను రక్షించు, జ్ఞాపకం తెచ్చుకో ఆ మధ్యాహ్నం--”

అన్యాయం, నన్నట్లా యిరికించడం కాని పుంజే మాత్రం నాకేం కాంతి? ఈ గుంపులు? ఈ కొత్త వాళ్ళు, తురకాళ్ళు, మాలాళ్ళు—

అంతా యెవరు ఆలోచించినా, యెంత ఆలోచించినా, ‘నాకేం వొరుగుతుంది, నాకేం వారగదు’ అనే కదా? ‘అమెకెట్లా వుంటుంది?’ అని కాదు.

ఆ చీకట్లో, అపెన్షన్లో మాటలు లేకండానే మొహాలు కన పడకుండానే నా యోచనలు ఆమెకి తెలుస్తున్నాయి గావును--

“ఎవరూ వొడ్లు నాకు, నీ సేవ చేస్తో ఆ మూల వది వుంటాను. ఇంక యెక్కడికీ పోను యెవరినీ చూడను. చిల్లీకి--”

అరుణా, అరుణా! ఎంత సీచగతికి దిగావు? గర్వంతో గడ్డం యెత్తి లోకాన్ని దిక్కరించే నువ్వు? ఆకాశాన యెగిరే గరుడుడివి- ఇదే మిటి? అని కుంగిపోయింది నా హృదయం.

ఇదేమిటి? ఒక భర్త బెదిరింపుతో ఏమిటి ఇట్లా ఐపోయానావు?

కాని— ఆ భర్తా, పోలీసుల రక్షణ. అర్హత సానైటీ వుండబట్టే కద, అమె ఆ ఆటలాడింది!

స్వేచ్ఛ, స్వేచ్ఛ అంటాంగాని, మనని బింధించి నిలబెట్టే యీ దేశం, సంఘం, కట్టుబాట్లు, మర్యాదలు, ఈ నాచురల్ లాస్, ఫిజికల్ లాస్, సోషల్ లాస్ సరిగా పని చేస్తున్నంత సేపే, మన స్వేచ్ఛా వాదాలా ప్రణయాలు-శరీరం సరిగా పని చేస్తున్నంత సేపే అనత్యాలా శరీరపు విబంధనలకి యెదురు తిరగవాలా! గంతులూ!

“వుండవోయీ” అన్నాను.

నా భీరుత్వమా, నా విజ్ఞానమా, ఏదీ ప్రోత్సహించింది ఆ మాటని! ప్రీతి నరకంగా వున్నా సంసారమే స్వర్గమని! ఎంత యముడైనా భర్త కన్న మిత్రుడు లేడని!

చప్పున వొదిలి బైటికి వెళ్ళింది.

నేను కదలేక, ఆ పక్కమీదనే కూలబడ్డాను.

నా సీచత్వం నాకు అప్పుడే తెలుస్తోందనుకుంటా! కాని మెదడు పని చెయ్యడం లేదు.

“అరుణ వెళ్ళకూడదు. నాకు కావాలి,” అనే బాధ వొక్కచే కణ తలలో కొట్టుకుంటోంది.

కాని పుంజే, నా దగ్గరే వుంచుకుంటే మాత్రం నాకు భక్కు తుండా? నా ఆనరా చూసుకుని లోకమంతా తిరుగుతుంది.

‘నా’ అనేది మనసును వొడలదు కదా!

నేను గదినించి బైటికి వచ్చేటప్పటికి ఆ ఐదు నిమిషాల్లో దృశ్యం మారింది. జయరావు చేతివేళ్ళను పట్టుకొని, మలయ మారుతంతో ఆమె జాట్లు అతని మొహానికి తగులుతో మాట్లాడుతోంది ఆరుణ.

“చూడక, తల్లిని నల్ల మచ్చలు ఏమన్నా వాచ్చాయా? తోటంతా గంతులేస్తోందా? చూడాలని వుంది పిచ్చి ముండని—”

నిన్ను కాదు అన్నట్టు హేళనగా నన్ను చూసింది.

“నా నపోటా మొక్కని తినెయ్యలేదు కద! వెనక పాక పెంకు నెయ్యడం అయిందా? నేను లేకపోతే ఎవరు కత్తిరిస్తున్నారు గులాబీ మొక్కల్ని?”

ఆతను అమితమైన ఆనందంతో ఆమెలో లీనమైపోయినాడు. పీళ్ళిద్దరూ జన్మంలో యెప్పుడన్నా తగులావారా? అనుకుంటారు చూసిన వాళ్ళు.

నేను డాడా మీడికి వెళ్ళాను. రెండు నిమిషాల్లో అందరూ కిందికి దిగుతున్నారు. ముందు జయరావు, తరువాత ఆరుణ—వెనక ఆత్తగారు, తావళం తిప్పతో ఆచార్లు—జయరావు సామాను పట్టుకుని బీస్టు, ఆరుణ సామాను పట్టుకుని నాగన్.

ఆరుణ తలెత్తలేదు. నా వంక చూడలేదు. ఒక్కసారి పెద్ద గాలి పీచింది.

కోడి కూసింది. కింద బండి కదిలింది.

నేను నిట్టూర్పు విడిచి, హాల్లోకి వెళ్ళాను. హాలు మధ్య ఆరుణ తలబోంచి వడ్డ చరిపక పూలు.

ఇల్లు బావురుమని యేడ్చింది. సంతోషమంతా ఆరుణ కొంగున కట్టుకు తీసుకుపోయింది. పైకి వస్తున్నారని నాగన్, తరువాత బీస్టు— అన్నా పీళ్ళుకూడా పోకూడదూ? వాళ్ళ చేతుల్లో సామాన్లు, వెనక ఆచార్లు— వెనక తల్లి, జయరావు—అతని బుజాన్ని ఆనుకుని ఆరుణ.

“ఏం లాభం వెళ్ళి. రైలు వెళ్ళిపోయి వుంటుంది. నెక్స్టు ట్రెయిన్” అన్నాడు జయరావు ఉత్సాహంగా.

“పదింటికి.”

“పడుకుందాం కొంచెం సేపు.”

పక్కలు పరివాము, జయరావు గదివేపు చూశాడు. ఆరుణ వేపు చూశాడు. నా రక్తం గుండెల నించి ఒక్కసారి తలకెక్కింది.

ఆరుణ ఒక్కత్తా గదిలోకి వెళ్ళి తలుపు లేసుకుంది. నా హృదయం కాంతించింది. నేనో మూల కన్ను మూస్తున్నానో లేదో, జయరావు వచ్చి నా ప్రక్కన కూచున్నాడు. ఏమేమిటో మాట్లాడాడు. నాకు నిద్ర వస్తోంది. వాదలడు.

“నిజం చెప్పు. ఆరుణ పీళ్ళందిరితోనూ—అంత నీచపు పనులకి వాడిగట్టిం దంటావా?”

“ఛా.” అన్నాను.

అంటే అర్థం, హంస బురదని తెలికితేనేం, హంసకి ఆ బురద యెంతమాత్రం అంటుతుంది? అన్నమాట.

“ఏమోలే, ఐనా నా తెలియకు? ఇట్లాంటి వ్యవహారాలు తలుచుకున్నప్పుడు—నాకు నిశ్చయమైన రుజువు లేదులే? కాని వాదితేదాం దాన్ని దాని గరికి అనిపిస్తుంది. కాని అది లేని యిల్లే శృణానం లాగుంటుంది. ఎట్లాంటి దైతేనేం, పిచ్చిపిల్ల -దాన్ని వొదలేను. దాని పాపం దానిది!”

కాని నిద్రరాదు. అన్యాయం చేశాను, దీక్కులేక శరణు జొచ్చిన అరుణని. అజన్మాంతమూ ఆమెని కోరుతోనే వున్నాను—కాని యెన్నడూ యే సహాయమూ నానించి అడక్క, అవ్యాజంగా, సరికయ రహితంగా, తన దివ్య సౌందర్యాన్ని నాకు వరంగా యిచ్చిన అరుణ, ఏ కష్టబాధ లోనో, యే నిరాశలోనో, యే భయంవల్ల నో, ఎన్నడూ పెయిర్ కాని మిత్రుణ్ణి ఒక్క సహాయం అడిగితే, నిరాకరించాను. ఎట్లా తెలియ చెయ్యను? ఇప్పుడెట్లా? వెళ్ళేలోపల వ్యవధి దొరుకుతుందా! అప్పుడు....? ఉండిపోతుంది. మళ్ళీ జయరావు చేయి చేసుకుంటాడు. నే నడ్డం పోవాలి—తగాదా. మునలిది ఏడుపు. వూరి పెద్దమనుషులు, మా బడి కమిటీ మెంబరు, పంచాయతీ, సరే భక్తితో వుండకపోతే సువ్వు వాదిలెయ్యమని నాకు అజ్ఞా పెట్టడం. ‘ఆమెకి నా మీదే యిష్టం’ అనగలనా? వుద్యోగం? ఆమె నన్ను వొదలదట. ఈ యింటోంచి వెళ్ళదట! నేనేం చెయ్యను అననా? ఏదీ పాలుపోకముందే కొంచెం కునుకు పట్టింది. అరుణ నవ్వుతో నుంచుంది నా ముందు. నా కళ్ళ ముందు. ఈ అరుణ కాదు, యీ కాస రంతో, యీ వాంఛలతో చిరాకులతో నలిగిన అరుణ కాదు. పద్నాలుగేళ్ళ బాలిక, అప్పుడే పమిటలకి ఉత్తరీయాలు వేస్తోంది. ఇంకా చాతకాదు, పమిటి జారితే లాక్కునే సిగ్గు కూడా లేదు. వాళ్ళు జల్లుమని మెళుకువ వచ్చింది. ఎన్నేళ్ళయింది?

అది పెన్నెల రాత్రి అందరం దాబామీద పడుకున్నాము. జయ రావు....ఇంకా కొత్త.... ఆ రాత్రి, కార్యం తంతు కాకముందే అరుణని తన దగ్గరికి సంపమన్నాడు. అరుణ గజ గజ వాటికింది. తల్లి జాలిపడి నిరాకరించింది. కోపంతో దాబా మూల పడుకొని గర్జు కొడుతున్నాడు.

అందరూ నిద్రపోతున్నారు. నిద్రరాదు. ఆ పెన్నెల్ని చూస్తే పెర్రి. పిట్టగోడ దగ్గర నుంచుని కృష్ణతేసి చూస్తూన్నాను. సీతానగరం కొండల చీకట్లు ఏదో ఆక కొలిపి బాధిస్తున్నాయి. పెద్దయినాక పిల్లలు “మామయ్యా, కొండెక్కడాం,” అంటే “ముళ్ళు, రాళ్ళు, ఎండుకు ఇక్కణ్ణించి చూడండి” అంటాము.

కాని చిన్నతనంలో, అదంతా — ఇంద్రజాలం - కొండలు-తెలిసి, అందని, ఆకపెట్టే స్వర్గద్వారాలు-స్త్రీ శరీరాలవలెనే.

నా వక్కనే గంధం పరిమళమూ, తలలో మురువం పరిమళమూ కలుపుతో వచ్చి నుంచుంది అరుణ.

కొయ్య నిచ్చనకేసి చూపింది మాట్లాడకండా! యెక్కాము. ఆ నిచ్చెన యెక్క-గలదా ఆ పొట్టతో జయరావు!

కూచోమని సౌంజ్జ చేసింది. అనందం, కారణంలేని అనందం వట్ట లేక నవ్వింది. తల నా బుజం మీద అనించి మెడమీద ఒక్క చెయ్యి వేసింది. ఆకాశాన్నించి వూలు వర్షించాయి. కాని నరాల్లో కోలాహలం.

ఆమె పెదవులమీద ముద్దు పెట్టుకున్నాను. కొంచెంగా పెదవుల్ని కదిలించింది. నా పెదవుల కింద నా జన్మకి అది మొదటి ముద్దు. ఆమెకి

అంతే ననుకుంటా. ఆ ముద్దు తరువాత యెన్నేళ్ళొస్తేనేం? ఇంక సంబంధం విడుతుందా! అట్లా కూచున్నాము చాలాసేపు. అంతకన్న ఏమో చెయ్యాలని నాకు తోచలేదు; ఆ కొత్త యవ్వనంలో.

మళ్ళా నాలుగేళ్ళకి ఆరుణని జయరావు ఇంటోచూసి నవ్వుడు.... యెదిగి పుప్పించిన ఆమె అందాన్ని చూసి వెర్రి పడి, ఆ రాత్రి సరిచయపు కన్యమ్యయేషన్ని క్లెయిమ్ చేశాను. ఒక్క చూపుతో ఒక్క తల పూపుతో నన్ను సులభంగా దూరాన పుంచింది. కోపంతో మర్నాడే వెళ్ళిపోయాను.

ఇక వెర్రి పుట్టింది నాకు. ఏవో సందర్భవడలేదు గాని, ఆరుణ నాకు దక్కకుండా పుండడానికి పీల్లేదు. ఆ రాత్రి ఆ ముద్దుని కొంచెం పెడిమల్ని—ఎందుకు కదల్చాలి?

తిరిగి, తిరిగి ప్రయత్నించాను. లాభం లేదు — చివరికి ఆనాడు ఆ వొంటిరి యింటో ఒక అపురూప సంఘటనవల్ల అసాధారణ అదృష్టం వల్ల నా కోర్కెని సాధించుకున్నాను.

నిద్ర పట్టింది గావున నాకు.

“ఏచ్చిబాబూ, ఏచ్చిబాబూ.”

ఆరుణ నిజంగా యెదురుగా నుంచుంది. ఈనాటి నలిగిపోయిన ఏచ్చి అరుణ.

“మాట, లేచి రా.”

లేచాను. అందరూ నిద్రపోతున్నారని జయరావు తప్ప. జయరావు ఏమీ అనదు నా మీద చాలా నమ్మకం.

ధీరుల్ని, అజానుబాహుల్ని, సురూపుల్ని, అద్దుసుల్ని మన్మథుల్ని, కిరాకార్లునుల్ని ప్రేమిస్తారు — అదవాళ్ళు అంటారా కవులూ, మనుషులూ? పూర్వమేమోగాని ఈనాడు అట్లాలేదు లోకం. ముఖ్యంగా భనాన్ని, అవికారాన్ని ప్రేమిస్తున్నారు స్త్రీలు ఈ దేశంలో. తరువాత ఏమీ ఆకర్షణ లేక, నిస్సహాయులు లాగు కనపడే అర్చకుల్ని కురూపుల్ని ప్రేమిస్తున్నారు.

సమ్మాదు జయరావు నన్ను. అదిగాక రాత్రి దొంగల్ని పట్టడం సులభం కాని, పగటి దొంగలు పట్టబడరు. దొంగిలిస్తున్నారో, అరువు తీసుకుంటున్నారో నిర్ణయించలేరు స్వంతదార్లు.

మెట్లకి ఆడ్డంగా వర్వతంలాగు ఆవారి పడుకుని పున్నాడు. నల్ల గా నెల్లారి పంగనామాల పందికొక్కు జ్ఞాపకం వచ్చింది నాకు—కొంచెం తెనాలిది కూడా. మెట్లమీదే.

“వా డెవడు?”

“వాడా—వెధవ! ఈ మొగవాళ్ళు—ఛూ!!! నిన్ను కాదే ఏచ్చి ముందా!”

“ఏమిటా జపం?”

పెద్దగా నవ్వింది. నవరాత్రుల జేగంటలు మోగాయి నా చెవుల్లో.

“నన్ను చూస్తేనే ఆ జపం?”

“ఆ మంత్రం యేమిటో తెలుసా?”

“ఏవో భగ —”

“అదే ఆ సందర్భమే! భగవతీ విజృంభిస్తా!”

“అ భగవతి—నే నుట! భిక్ష యేమిటో ఆలోచించుకో!”

“దాదా!”

“వాడే! ఓసారి నన్నూ, ఆ కుమారస్వామిని, వొంటరిగా చూశాడు. బావి దగ్గర, అనుకుని నుంచోడం. మెల్లిగా చిన్న చిన్న బెదిరింపులు ప్రారంభించాడు. జయరావుతో చెప్పుతానని. మొహాన నన్నాను. చెప్పాడు. ఆయన చెప్పిన వాణ్ణి ఇంట్లోంచి వెళ్ళకొట్టడానికి సిద్ధమైనారు. ఆనాటి నుంచి యేం చాతకాక యీ జపం ప్రారంభించాడు. ఆ యింట్లోట, నేను కలకాలం కాపరం చెయ్యాలిట!”

బాదం చెట్టు కింద అరుగు దగ్గరికి వెళ్ళాము. ఆకాశం కొంచెం యెర్రబడ్డది, కోయిల ఆరుస్తోంది.

“చూడు, వ్యవధిలేదు. విను. నన్ను సిగ్గులేని దాన్ని అనుకోకు, ఏం? ఎందుకంటే మామూలు ప్రణయాలికి, వ్యవధిలేదు. చూడు రాత్రంతా నేను కావాలని గోలవడ్డావు కాదూ?”

వాళ్ళకున్నాను.

“ఎందుకు?”

“అంతే!”

“మొన్న రాత్రి లేంది—”

“అదే ఆశ్చర్యం—కాని యెంత కావాలనిపించావు? ఈ గోలలే రాకపోతే ఏచ్చెక్కి నిన్నేం చేసేవాణ్ణో!”

“ఎందు కనుకున్నావు? నేను కోరుకొన్నాను, నువ్వు నన్ను కాంక్షించాలని. ఎందుకా? కొంతెంతనం? మొగవాడు యెందుకు అంత నుఖంగా నిర్లక్ష్యం చెయ్యాలి? అని ఉడుకుమోతుతనం.”

ఆశ్చర్యంతో చూశాను.

అబద్ధాల యింద్రజాలంలో శృంగార మాయలో తేలిపోయే అరుణ యిట్లా మాట్లాడుతోంది.

“అట్లా చూడకు. మాయా, అబద్ధం అన్నీ తెగిపోయినాయి యీ జీవితానికి. వాస్తవం, సత్యం, యెంతసేపు గ్రహించడం?—బుద్ధుడు అన్నాళ్ళు తంటాలుపడి చివరికి జ్ఞానం కలగడం రెండు నిమిషాలు రమణ మహర్షికి ఎంతకాలం పట్టింది విరక్తి కలగడానికి.”

ఇవన్నీ యెప్పుడు చదివింది?

“నీకు కూడా వైరాగ్యాన్ని కలిగిస్తున్నానా? నీల్లేదు. తెల్లారిందా? నువ్వు నా మాయలోనే బతకాలి.”

ఒక్క పూవుతో, మంత్రం పెడుతున్న దానికిమల్లే జాట్టుని ముడి నించి వొదిలించి నా కళ్ళమీద కప్పింది విశ్వనాథ ఆయిల్ పరిమళాలు వెదజల్లుతో.

“కావాలా నేను యింకా?”

నా నోటిమీద పెదవుల్ని ఆనించింది. ఇంకా రాత్రి తాంబూలంతో తియ్యనైన పెదవుల్ని అట్లానే నా నోట్లోకి మాట్లారుతోంది.

“మొగవాళ్ళ మమ్మల్నేదో ఆకర్షిస్తున్నామనీ, బంధిస్తున్నామనీ కులుకుతారు. మమ్మల్ని! వెరివాళ్ళ! పాపం నన్ను కోరావు—అవునా? నువ్వా కోరింది?” నవ్వింది. నోట్లోంచి నా తల లోపలంతా నవ్వులు. చెవులంతా గంటలు—చెర్చి అల్లరి గంటలు! నాలుగువేపులా పరుగెత్తి మారుమోగాయి.

నా తల నట్లానే బలుపుగా ఆరుగుమీదికి వొంచి తన బలుపుతో నా మీద పడుకుంది.

ఇంక వాళ్ళెరగను.

నా నరాలన్నీ గుమిగూడి ఆమెని పెనవేసుకున్నాయి.

“నేను పిరికి పెధవని. ఇందాక భయపడ్డాను. ఏమైనా కానీ, నువ్వు నాతోనే వుండు—వెళ్ళకు. నా దగ్గిరించి వెళ్ళకు.”

అస్సడు మాట్లాడలేదు. నవ్వుతో —

“పిచ్చిముండా?” అని నా కళ్ళని ముద్దు పెట్టుకుంది.

తల తిరిగింది. భూమి, అకాశమూ, చెట్లూ, ఇల్లూ ఒక్క-గొప్పకాంతితో ఆ కాంతిలో ఏకమైపోయినాయి. అట్లా ఆమె మొహం నా మొహంమీద అనుకుని ఆమె చేతులు నన్ను దగ్గిరికి లాక్కుంటూ యింత విడిసడదం లేకండా యిద్దరమూ రాళ్ళమైపోతే -

భాగా యెర్రబద్దది లోకం. పడమటివేపున కొండల వంటి మమ్మలు

అగ్నుల్ని కక్కుతున్నాయి ప్రపంచంమీద. చామ అకుమీది నీటిబొట్టు పెద్ద రెంపులాగు మెరుస్తోంది.

“తరుణారణ్యే రంజిత ధరణీ—” అని పాదాను, అరుణకి చూపుతో.

“ఈ అరుణ, తరుణ కాదు” అని పెదవి విరిచింది.

అరుణ జాట్లు చల్లగావుంది. గోరింకలు రెండు చెత్తని కెలుకు తున్నాయి స్త్రీకళ్ళతో.

గాలి ఆమెని తాకి, నా వాళ్ళోకి వచ్చి నా చంపల్ని ఆదిమింది. పక్కన దానిమ్మ చెట్టుమీది యెర్రని పువ్వుల్ని చూసి వాటితో అడుకోడాని కని ఎగిరింది. బాగా ఎర్రపద్దది లోకం.

“బాధ పరిహార మయిందా?”

సిగ్గుతో ఆమె తొడలలో మొహాన్ని దాచుకున్నాను.

“ఇంక శలవు.”

“ఎక్కడికి.”

“తెలీదా?”

“వాద్దు, నాతో - ”

“నీతోనా పిచ్చిముండా?”

“వుందాలి.”

“చూడు వుంటే నీకు వెర్రెత్తిస్తాను. నీకు నిమిషం విశ్రాంతి నివ్వను. అంత మంచివాడివా? స్వార్థం యెరుగని వాడివా? నువ్వుకూడా....

చూడు మొగాళ్ళే - మొగాళ్ళే ఏమిటే, అందరూనూ-నాకు, నాకు అంటూ దాచుకుంటారే? కరుదుకుని పిక్కుని చీల్చుకుంటారే? ఏదో తినేదీ అయి పోయేదీ అయితే అనుకోవచ్చు. తమ ఇంట్లో పెద్దదీనం పొరుగింటి గోడ మీద పడుతుందనీ, కిటికీలు మూసుకుంటారు, తమకి గాలిరాక చచ్చినా సరే. వాళ్ళకి కాంతి-తమ కాంతి స్వంతం అక్కర్లేక మిగిలింది-అది మాత్రం ఇంకోళ్ళకెందుకు పోవాలి? కొందరు దీపం ఆర్పేసుకునేవాళ్ళ కూడా వున్నారు మహానుభావులు. కనీసో నేలకేసి బిద్దలుకొట్టేవారు. నీ పాడుకోకం మళ్ళీ అందమంటే మొగాళ్ళకి ఎంత కక్కుర్తి! కంటబడితే చాలు" అంది.

"అందమైన ప్రీతిని హక్కుదార్లు దాచుకోవడం వల్ల ఒచ్చిన ఫలితం" అన్నాను, దాచుకోదానికి ప్రీతి లేని నేను నా బతుకంతా అన్విల్లింగ్ వల్లిక్ చారిటీ unwilling public charity మీద గడుస్తోందనే కృతజ్ఞత కూడా లేకుండా.

"ఏ స్నేహితుడి కళ్ళలోనో ఆరాధనని చూసి, అప్పుడు జ్ఞాపకం తెచ్చుకుంటారు. భార్య అందమైనదని. అక్కణ్ణించి అనుమానాలు మొదలు. ఈ అందానికి అధికార్లు కావడం ఎంత నీవం-ఎంత బాధ-యెంత యీర్ష్య, కాని ఆ బాధంతా పడతామంటారు. ఒక్క-రవ్వ అనుభవించరు. కాని ఒదలరు.

"ఈ మొగాళ్ళు అందం తమకి దక్కకండా కళ్ళబడిందా 'కుయ్యి, కుయ్యి'మని వెంటపడతారు. సోదాలు, చీరెలు, ఫలహారాలు, చెయిస్తు,

చోకలెట్లు, పర్పులు-వర్నిస్తాయి, ఆమె దోవ పొడుగునా. చస్తున్న ముసలి దానికి-చంటిబిడ్డ పాలకోసం దేవుళ్ళాదే తల్లికి. కాని చాలదు, నీ చెధవ అందం."

నా మొహంవంక చూసి నా ఆలోచనలని అర్థం చేసుకుంది. అంత చివ్యదృష్టి ఒచ్చింది ఆమెకి. ఆ వుదయాన, సూర్యోదయం ముందు.

"అవును, ఎందుకా? భరించలేను. మొగవాడు, ధీదుడు. బలకాలి. అట్లా నా కోసం బాధపడుతో ప్రాధేయపడితే భరించలేను. వరమ అసహ్యం నాకు వాళ్ళనిచూస్తే. కాని, వాళ్ళనించి ఏదో గొప్పగా, యీ పాడుశరీరాన్ని దాచుకుంటే నా మీద మరింత అసహ్యం."

మళ్ళీ చూసింది నా వంక లోతుగా.

"అవును; పాడు శరీరం కాక - అదంతా నీ కళ్ళు. నీ మొహం కల్పించుకున్న యింద్రజాలం. నీ రక్తంలోని ఉడుకు-నిజం చెప్పి. ఇండా కటంతా వంధనీయంగా, అద్యుతంగా కనపడుతున్నానా నీ కిప్పుడు?"

"అ"

"అ" అని వెక్కిరించింది.

"ఇండాకనే ఐతే ఇంతసేపు నిదానంగా మాట్లాడనిచ్చే వాడివానన్ను. మాయలూ, మర్కాదలూ మానెయ్యి. ఈ వుదయం యీ ఒక్క వుదయం హృదయాలు విప్పి నిజం మాట్లాడుకుందాం "

“తరువాత మరి నాతో.”

“తరువాత మాయో, వాస్తవమో, నిద్రో, కలలో- ఎవరికి తెలుసు?”

“పెళ్ళిపోతావా? నన్ను నమ్మవా?” నా కళ్ళంబడి నీళ్ళు.

“నా కోసం దుఃఖించుకోయ్! నేను బాగానే వుంటాను. కాని నువ్వు? నే నింక కనపడనే! నీకు కనపడనీరేమో! నువ్వు! పిచ్చిముండా, యింత పిచ్చిముండవి ఎట్లా బతుకుతావు. నేను లేక! నిన్ను చూస్తే నా కెంత జాలి! చూడు నిన్ను ఎట్లా సంతుష్టి పెడదామా అనిపిస్తుంది.”

నా అహంభావం గాయపడ్డది. ట్యాషనుకి వచ్చే లిల్లి హృదయాన్ని ఆకర్షించగలిగాననే అహంభావం.

“జాలి చేతనా?”

“ఇదుగో—ఆ తర్కాలన్నీ మరిచిపో. మాటలు, మాటలు, జాలి, ప్రేమా, మోహం, వంఛ! మాటలు—కత్తమాటలు. ఎవరికి తెలుసు. భేదాలు అసలు వున్నాయా? ఏవో హృదయంలో ఆరాటం తెలియచేసే విధం తెలిక మాటలు. పనిలేని మాటలు. మాటలురాని మృగాలు ఒక దాన్నొకటి చక్కగా అర్థంచేసుకుంటూ యనుకుంటాను...”

“మరి యింక పెడతాను మోహం చూడనీ: మళ్ళీ యెప్పుడు?—”

“నేను వాస్తాను మీ పూరు”

“వాస్తే యేం లాభం?”

“ఏమి?”

“అంతా నిశ్చయమైపోయింది. నిశ్చయం చేశారు...అందుకనే అఖరుసారి జన్మానికి చివరిసారి నీ దగ్గిరకి వచ్చాను. నీ మీది కృతజ్ఞతను చూపుకోడానికి, నీ ప్రేమరుణం తీర్చుకోడానికి. సువ్వే-నిజంగా పిచ్చి ముండవి. లోకానికి తగవు, యీ పాడులోకానికి, నీ మీది ఎంతో జాలి, ఎంత యిష్టం—ఎట్లా చూపను? నీ కట్లా అనిపిస్తుందా? ఎట్లా చూపడం? మన ప్రేమ! ఎంతైనా యీ చేతులూ, పెదిమలూ, కళ్ళూ, నీటిని మించి నా మనసులో—ఆత్మలో కొట్టుకునే అసలు నీ మీది యిష్టాన్ని చూపలేను. కద! యిట్లా తప్ప...”

“అది సరే, సువ్వేమాతావు?”

“తెలీడు. కాని భవిష్యత్తు నిశ్చయించేశారు.”

“ఎవరు?”

“నా అధికార దేవతలు, నా అదృష్ట దేవతలు. నాకేముంది యీ శరీరంగాక? ధనమా, గానమా, దేనితో యీ లోకాన్ని నాదిగా ఆకర్షించుకోగలను? నా సౌందర్యం ఒకటే నాకు దేవతలిచ్చిన వరం. ఆ వరాన్ని ఉపయోగించి నన్నదల్లా లోకం నన్ను కరిచింది. కాని, యీ అంధ కారంలో ఆకాశం కొంచెంగా తెరుచుకుంది. కొత్తవిధం అనందానికి కొత్త ద్వారం కొంచెంగా తెరిచారు. స్రవయిస్తాను. ఈ శరీరాన్ని యీ మొద్దుని, భారాన్ని అతిక్రమించి ఎగరడానికి చూస్తాను, నేనేం చెప్పలేను.”

ఆకాశం పంక చూస్తోంది. కళ్ళు నీళ్ళతో నిండా.

ఏం చెయ్యను నహాయం?

“వాళ్ళిద్దరూ?”

పోనీ అదన్నా ఆమెని కదులుస్తుండేమో!

“వాళ్ళిద్దరూ—చూడు ఆ ముట్టు వెనకనించి చిమ్మే ఆ కిరణాలు—వాటిల్లో రెండు కిరణాలు వాళ్ళ ప్రేమే” అగింది.

నాతో మాట్లాడండేడు. తన ఆత్మకి తను బోదించుకుంటోంది.

“ప్రేమా—ప్రేమ విచిత్రం. నాకేనో అందరికీనో! చూడు ఆ కిరణాలన్నీ ఒక్కటి వృధాపోక, నా కళ్ళలోకి రావాలనిస్తుంది. స్రతి చూసవుదూ, స్రతి అందమూ, అన్నీ నా కోసమే—నా అనందానికే—నా రోపలికే అన్నీ, అన్నీ యీ ప్రపంచమంతా—”

“అంతాకూడా నాది! నా స్వంతం, నా హక్కు అనిపిస్తుంది. కాని యీ దేహం ఆడ్డం నుంచుంటుంది. అత్తగారిమల్లె “నా ద్వారా నా పుత్రువు మీద-” అంటుంది. దేహ మంటే కోర్కెల పుట్ట. చాతగాక, ప్వేచ్ఛరేక, అన్నీ ఆక్కడ అర్పిస్తాము. దాన్ని కామం, జారత్వం, రోలత్వం, చంచలత్వం అంటుంది రోకం. నాకింకా ఆకర్షించగల దేహ మన్నా వుంది కాని”

“కాని—”

చప్పున నా వంక చూసింది. వొంటిగా దొంగతనం చేసేవాణ్ణి ఎవరో వలకరించినట్టు...

“ఏం లేదు.” అని లేచి నించుని ఆలోచించింది. చప్పున— “నీతో ఒక రహస్యం చెప్తా. నేనింతవరకు ఎవర్నీ ప్రేమించలేదు. ఇప్పుడు తలుచుకు చూసుకుంటే నా హృదయంలో గొప్ప ప్రేమ వుంది. ప్రేమించాలనే ఆశ ఆపారంగా వుంది. అందువల్లనే యివన్నీ. కాని నా అదర్బమే అతి పున్నతం. నా పురుషుడు ఒక్కడే నా కలల్లో బతుకున్నాడు, నిరంతరం నాకేసి చేతులు జాస్తో. ఈ మనుషుల్ని చూస్తే, వాళ్ళ రోపాలు, దేహ రోపాలూ, గుణరోపాలూ, అన్నీ కనపడతాయి. ఒక్కటి చూడు! అబ్బా! ఎంత వికృతం. ఎంత నీచం. ఆ నిమిషాన మొగాడి స్వరూపం. రోడ్డుమీద కుక్కల్ని చూడమూ, అదే జ్ఞానకమొచ్చి నవ్వు ఆపుకోలేను. తననెంతో మోహించి చేతులో చిక్కాననుకుని కులుకుతున్న మొగాడు ఆశ్చర్యపడతాడు నా నవ్వు చూసి. నాకు మనుషుల్లోనే ఒకరికి ఒకరికి భేదం నశించింది. అందరూ అంతే. ఏంచేస్తారు పాపం! అంతకన్న చాత కాదు. మనుష్యత్వాన్ని అతిక్రమించాలని స్రయత్నిస్తారు కొందరు నీ బోటి వాళ్ళు. కాని, పాపం చేత కాదు. శరీరం ఒక్కటే ప్రేమ సాధనం. ఏ నీచుడైతే? భర్త ఐతేనేం, బ్రాహ్మడైతేనేం ఆ మహమ్మ దీక్షుడైతేనేం? ఏదో కాలక్షేపానికి! ఎవరికో ఒకరికి తృప్త తీర్చడం. కాని యీ మొగాళ్ళు-చూశావుగా రాత్రి? ఆదీ రకం!

“రాహూ, ఎవరినన్నా కొంచెమన్నా ప్రేమించానా అంటే— నిన్నే. అందుకనే నీ పాదాల వద్దే నిష్క్రమిస్తున్నాను.”

“రాహూ” అని నన్ను గట్టిగా, అతి జాలిగా, తన ప్రాణమంతటి తోనూ కాసరించుకుంది.

అమె లేవడంతోపే ముంచుకుపోయినట్టు పక్క మేడ మీద నింపి గ్రామపోసు వినపడ్డది—

“సునో ముసాఫిర్ బాజతు థంకా!

కిం మకలద్ మే సోతాహై”

అకాశవాణిని విన్నట్టు నుంచుని ఒక్క నిమిషం విన్నది.

“సునో-బాజతు థంకా!—ఇంక టైమ్ లేదు” అని పరిగెత్తి మేడ మీదికి వెళ్ళింది. వెనకనే నేనూ వెళ్ళాను.

“రైలు టయిమయింది. లేవండి” నవ్వుతో గంతులేస్తో ఆరిచింది.

అందరూ కళ్ళు నులుముకుని ఆశ్చర్యంతో చూస్తున్నారు.

“ఇంకా అరుకాలేదు, అప్పుడే ఏమి టయిము? పడుకో!” అని కళ్ళు మూసుకున్నాడు జయరావు. “మన రైలు పదకొండింటికి” అని మూలిగింది ముసలమ్మ.

“భగవతీ” అన్నాడు విగ్గిరగా పంగనామాలు— తావళం కోసం వెతుకుతో.

“సునో ముసాఫిర్ బాజతు థంకా. అందరిదీ ఒకటే రైలు కాదు. కొందరి రైలు మూడింటికి, కొందరిది ఆరింటికి, కొందరిది పదింటికి. నా రైలు-ఆరింటికే వచ్చింది. గుడ్డై ఆల్ అని గంతులేస్తో గదిలోకి వెళ్ళి పడుకుంది.

ఏ తొమ్మిదింటికో లేచారు. మొహాలు, దొడ్లు, సామాన్లు, బళ్ళు, ఇద్దెనులు, కాఫీలు, రాత్రి కోపాలన్నీ పోయినాయి. వీస్తు, సాయేబా, జయరావు అందరమూ ఒకటే బిల్ల దగ్గర.

అరుణ చూత్రం ఎంత నేపటికీ రాదు.

అంతటా వెతికాము. ఎక్కడారేదు. ఎంత వెతికినా లేదు. ఏ సామానూ పోలేదు.

ఒక్కరూ కదలదు. వారంరోజులు వెయిట్ చేశాం. నా దుఃఖంతో నశిస్తో, నేను బడికి వెళ్ళి పని చేస్తో, వాళ్ళందరికీ నష్టయిలు.

అంతే. ఈ నాటికీ కనపళ్ళేదు.

ఏమయిందా? అదే సమస్య. చచ్చిపోయిందా? ఎవరమూ నమ్మ లేము. చచ్చిపోవడం అనందంతో వూగే జీవితాన్ని ఎందుకులే అని తృణ ప్రాయంగా త్యజించి జీవిత జలధి లోతు ఎంత వుందో అని దూక గల గడం మహా సాహసం. ఈ మామూలు అత్తగారి మీద కోప మొచ్చి, దావిలో దూకడాలు కాదు. కాని ఆత్మహత్య ఎప్పుడూ అపజయ చిహ్నమే! ఎంత జారుడుగా వున్నా, స్ర్వాలు చుట్టుకున్నా. వొడ్డు నించే కొనగల వారు అంతకన్న ధీరులు. వొప్పకోము. అరుణ జీవితానికి, భర్తలకి భయపడ్డదని, ఏం జరిగిందో, భర్తని నిరాకరించి ఆ గదిలోకి వెళ్ళి తలుపు వేసుకున్న నిమిషానికి, మళ్ళీ వచ్చి అద్భుతంగా నన్ను లేపి తోటలోకి తీసుకు వెళ్ళిన నిమిషానికి, మధ్య, అమె అక్కలో-ఎవరికి తెలుసు?

ప్రతి సంవత్సరమూ నేను, వీస్టే, నాగ్స్, ఇంకా నలుగురూ ఆ రోజు సాయంత్రమే కలుసుకుని, షాంపెయినులో అరుణ రసితత్వాన్ని తలుచుకుంటూ, రాత్రి గడుపుతాము. ఎంత పని వున్నా సరే, ఎంత దూరాన వున్నా సరే.

కాని అరుణ చచ్చిపోలేదు, నాకు తెలుసు, ముచ్చెల్లో చిన్న విడ్డూరేత మడమల మీద, కందిన ప్రేమురాలి పెదవి మీద, రోజూ పువ్వు రేకుల్లో, పద్మాల నడుమ, తాగిన మా కళ్ళ కొలుకుల్లో, ఎరుపు ఊరల్లో నశించలేదు.

జీవితంలో యీ దేహానికి నా శృంగార భావాలకి యెట్లా స్వర్గద్వారాలు తెరిచిందో, అట్లానే నా ఆత్మకీ, నా ఆధ్యాత్మిక సందేహాలకీ ఎప్పుడో, ఏ ఆశ్రమం నించో, స్వర్గద్వారాలు తెరుస్తుందని నా నమ్మకం.

—: సమాప్తం :—